

Avrupa'daki Gelişmeler ve Türkiye Ekonomisi

Ali BABACAN
T.C. Başbakan Yardımcısı

19 Ocak 2012

SUNUM PLANI

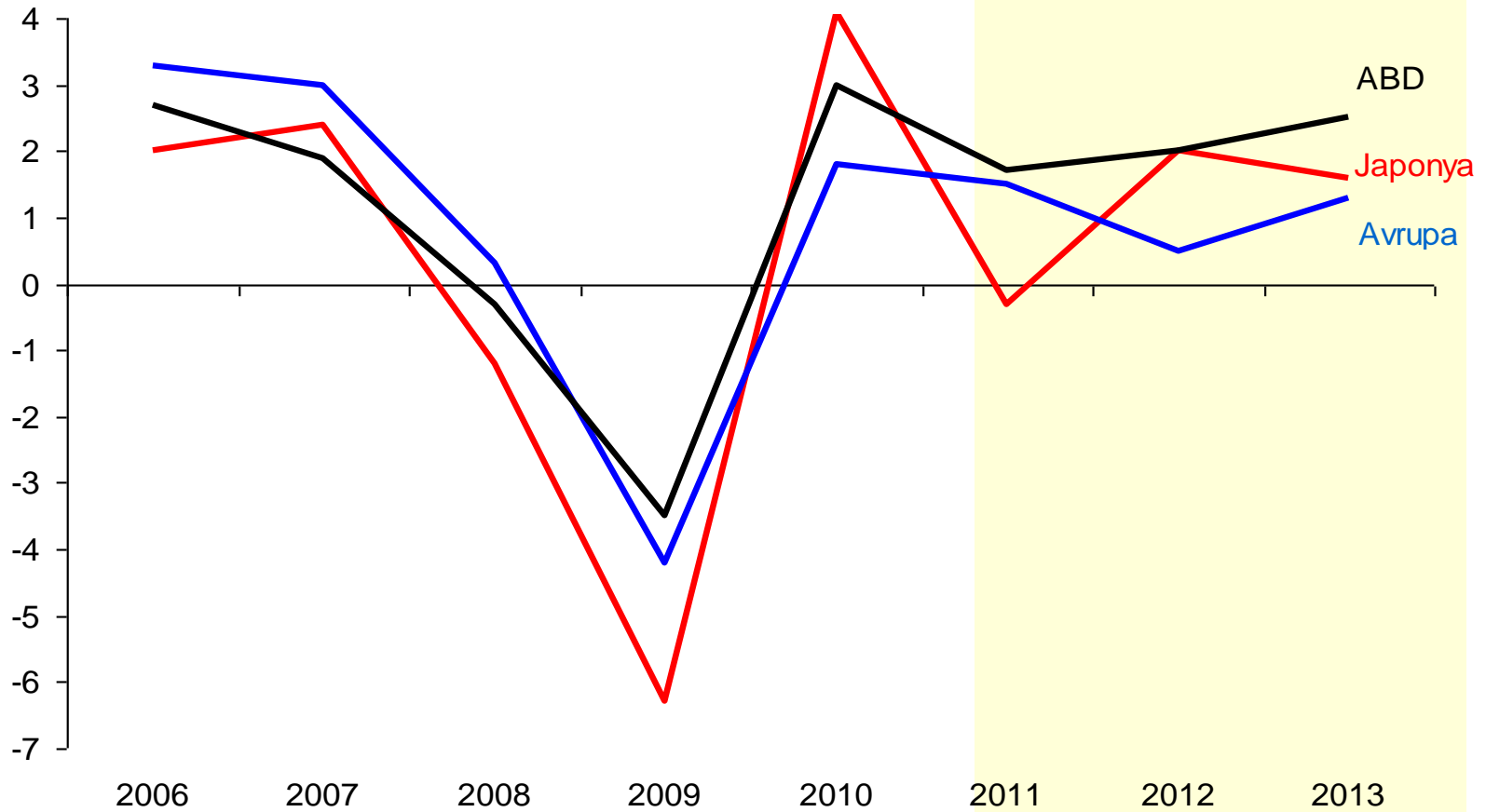
- Avrupa Ekonomisinin Genel Görünümü
- Avrupa'da Temel Sorun Alanları
- Türkiye Ekonomisi

AVRUPA EKONOMİSİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ

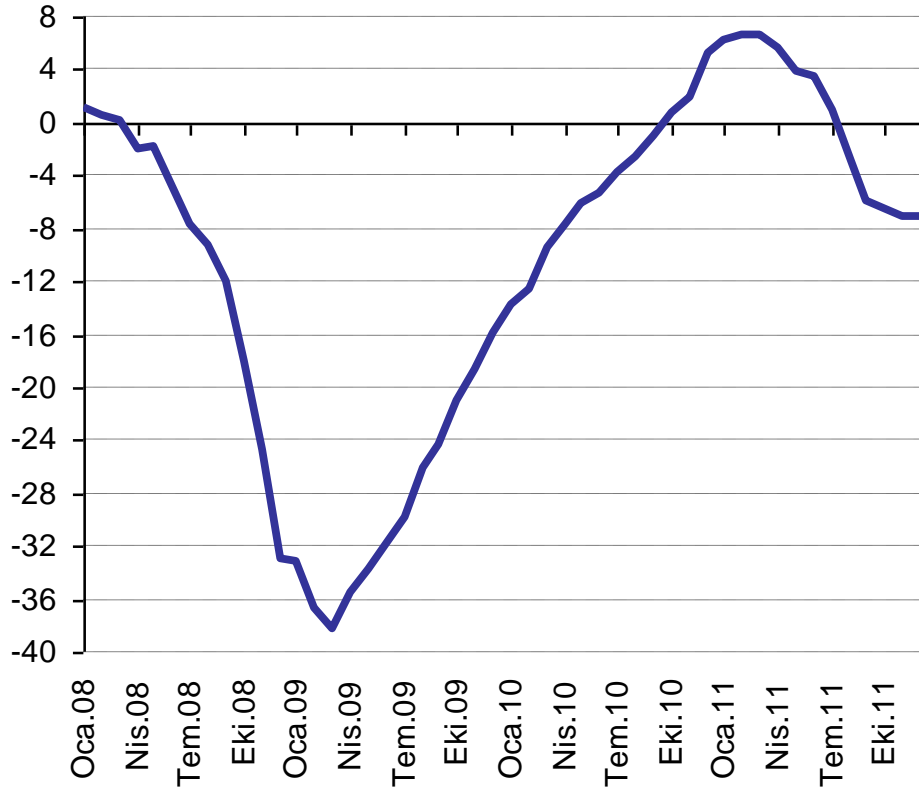
Zayıf Toparlanma Süreci

Büyüme Oranı (yıllık değişim, %)

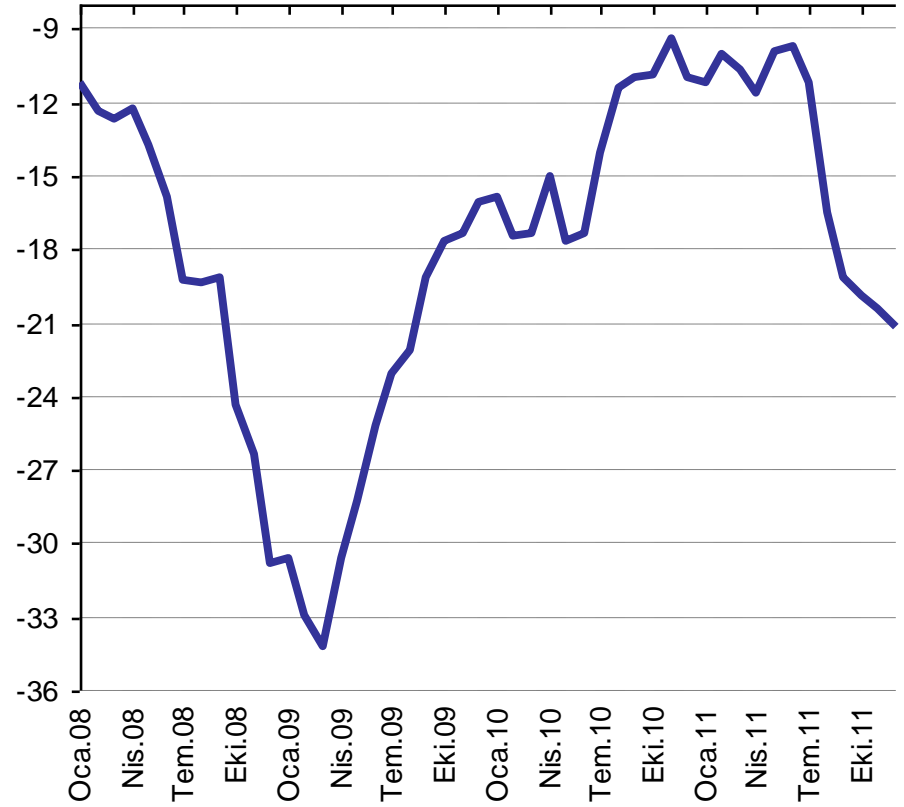

Güven Krizi

Sanayi Güveni

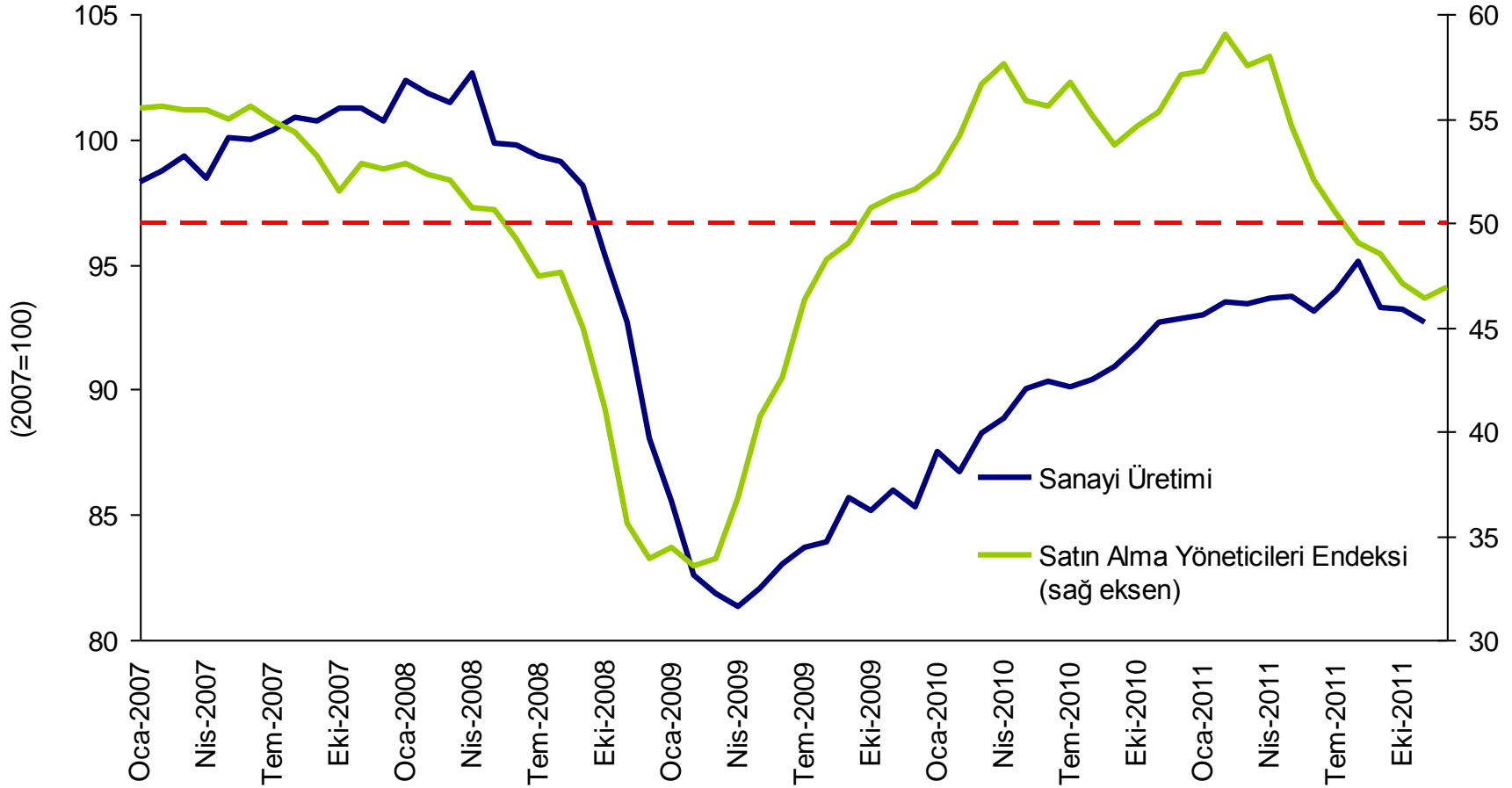

Tüketici Güveni

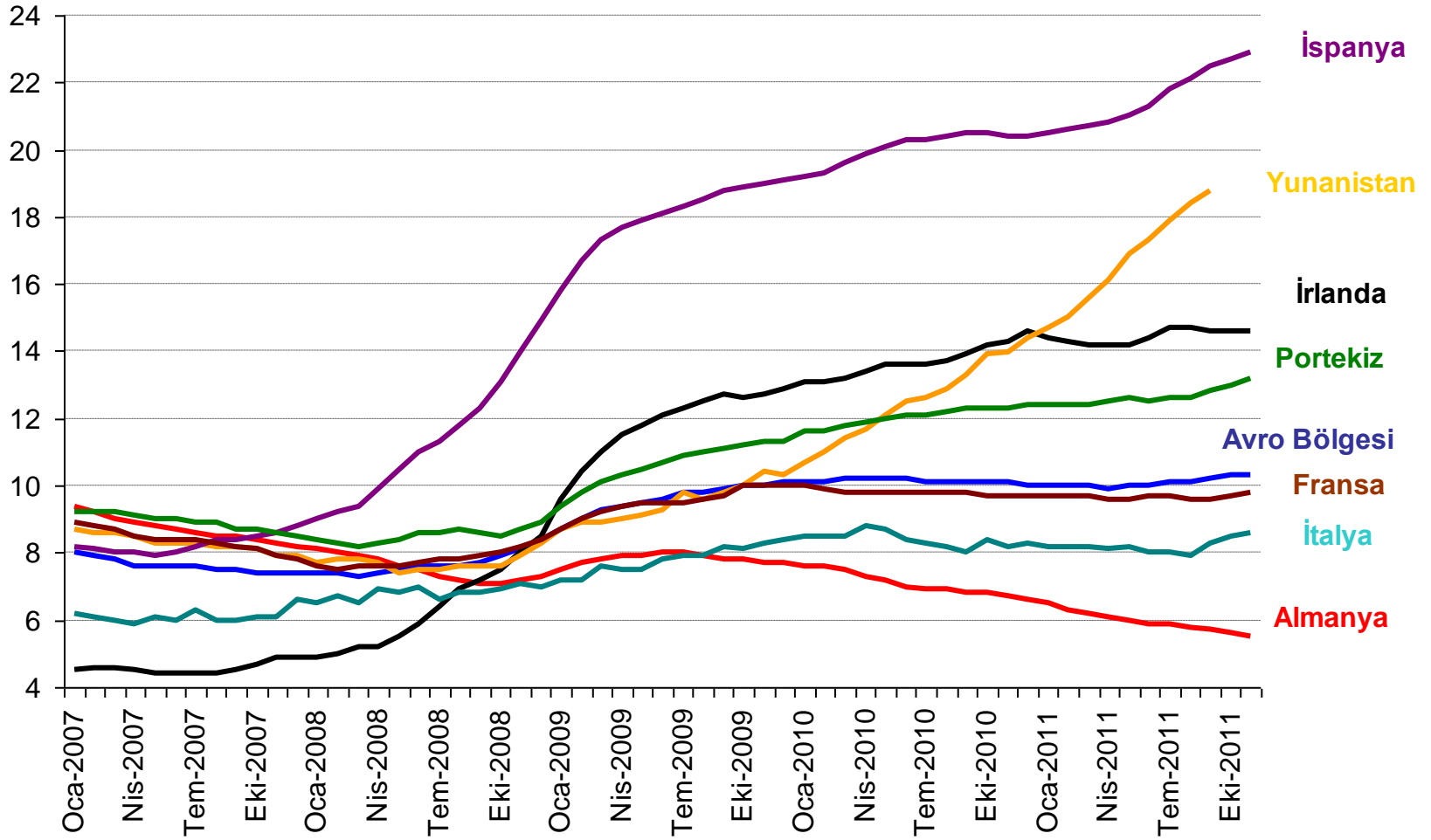

Ekonomik Aktivite İvme Kaybediyor

Avro Bölgesi Sanayi Üretimi ve İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi

İşsizlik Oranları (%)

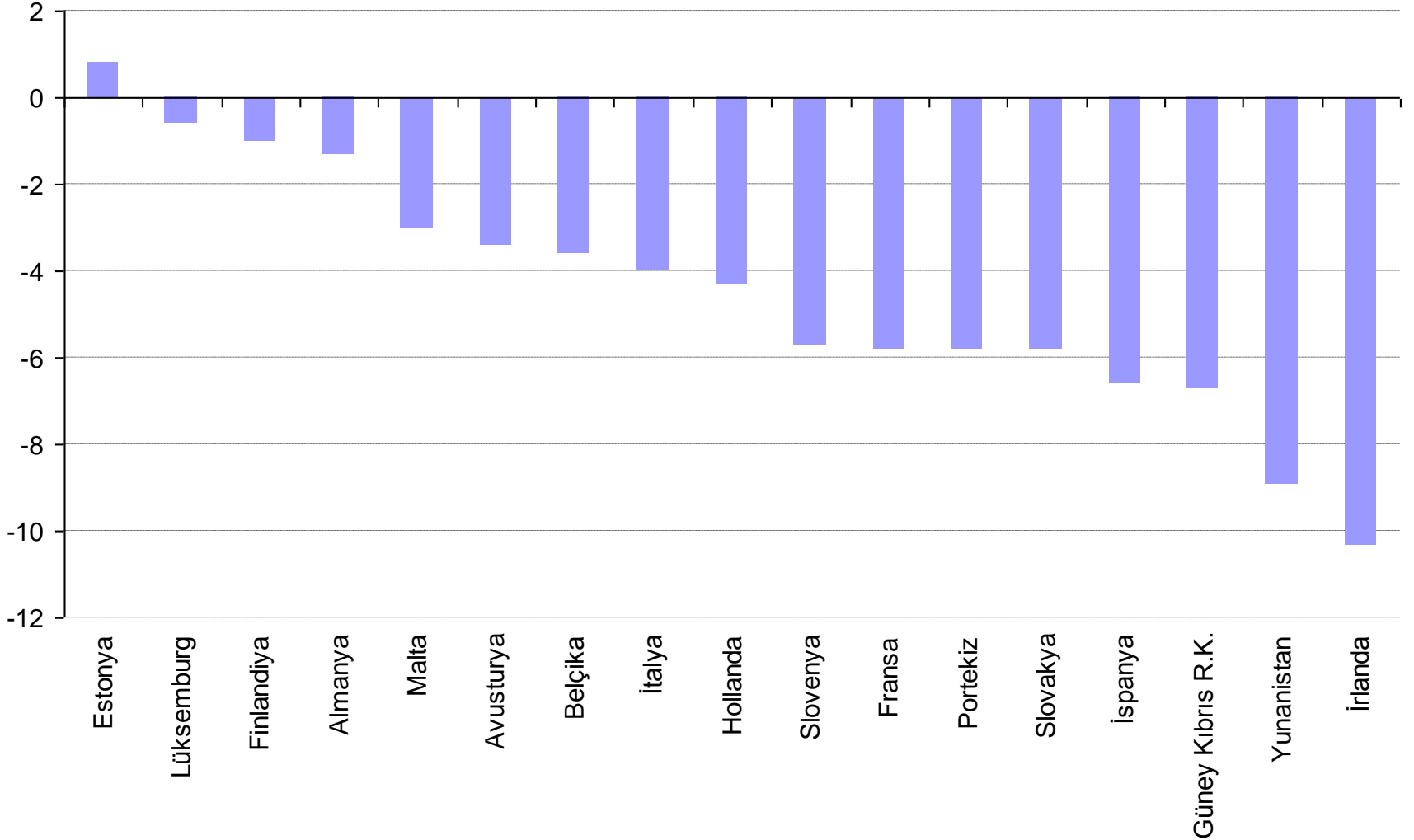

AVRUPA'DA TEMEL SORUN ALANLARI

- Kurumsal Zayıflıklar
  - Ortak maliye politikası olmayan bir parasal birlik
  - Sorumsuz politikalara müsamaha
- Yapısal Sorunlar
  - Kırılgan bankacılık sistemi
  - Azalan rekabet gücü
  - Demografi
  - Sosyal güvenlik sistemleri
- Zayıf siyasi liderlik / Siyasi karar alma mekanizmalarında yetersizlikler

Yüksek Bütçe Açıkları (*)

(Bütçe Açığının GSYİH'ye Oran, 2011, %)

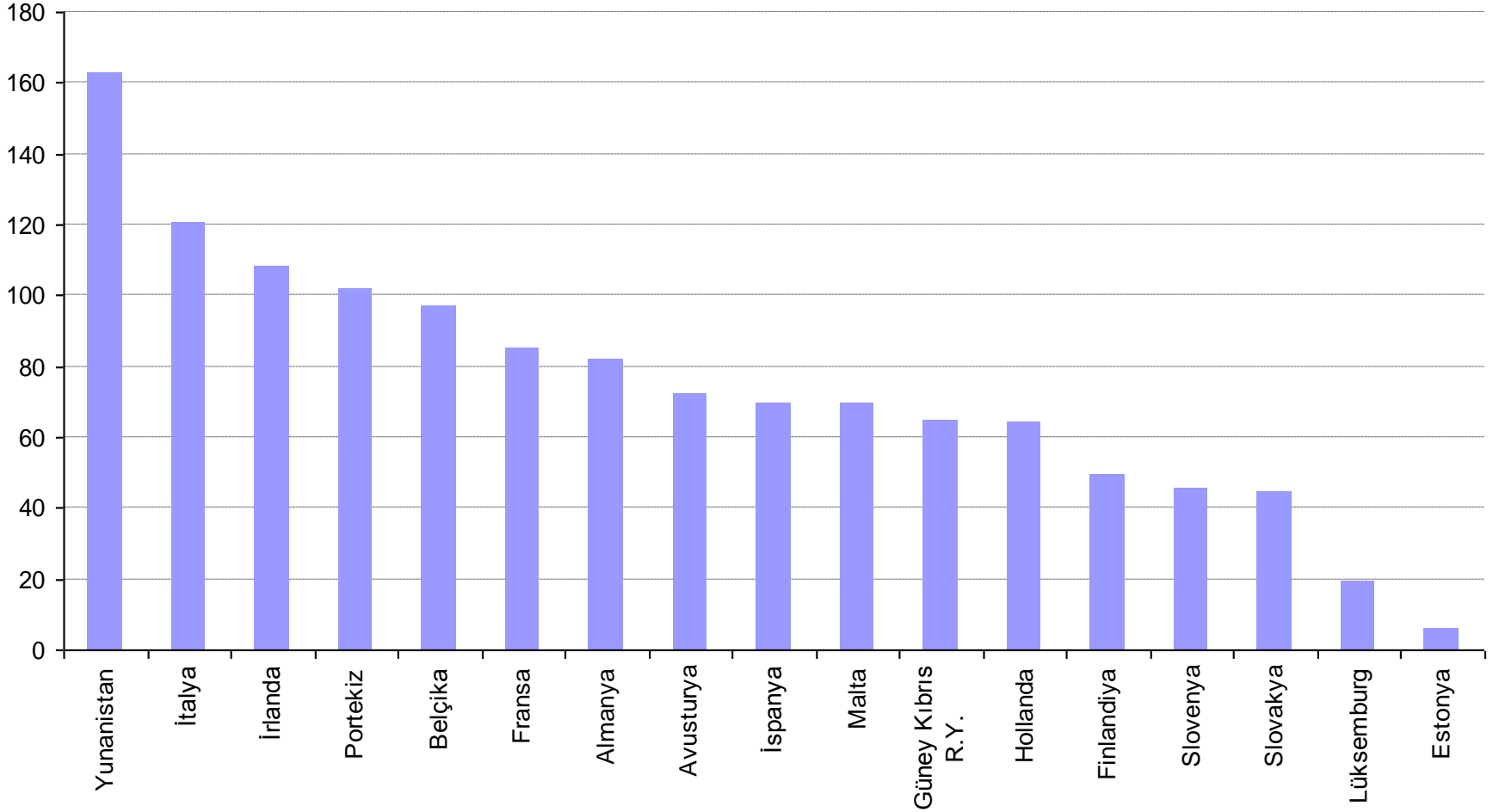

(*) Tahmin

Kaynak: Avrupa Komisyonu

Artan Kamu Borç Stoku (*)

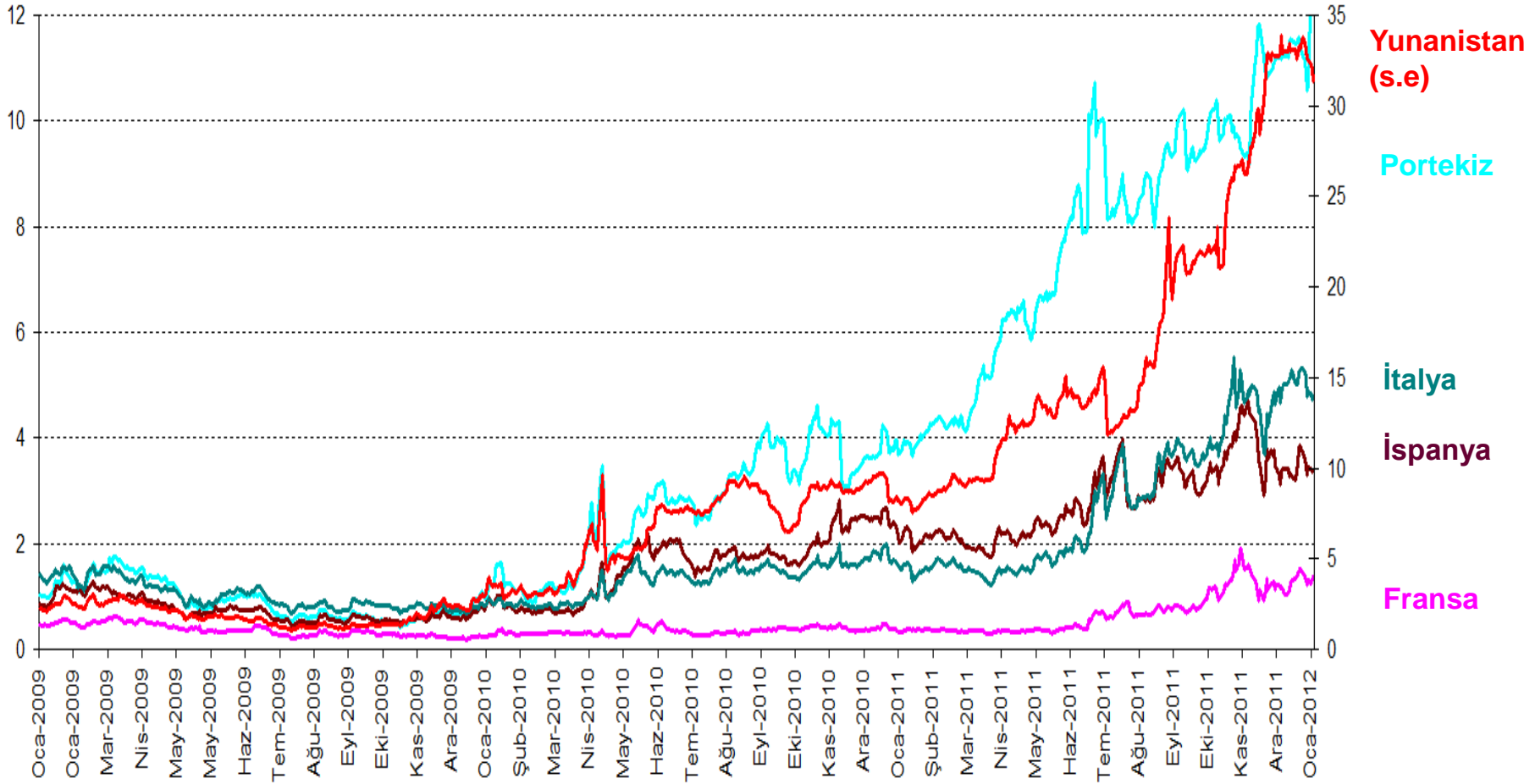
(Kamu Borç Stokunun GSYİH'ye Oranı, 2011, %)

(*) Tahmin

Kaynak: Avrupa Komisyonu

Risk Algısında Bozulma (*)

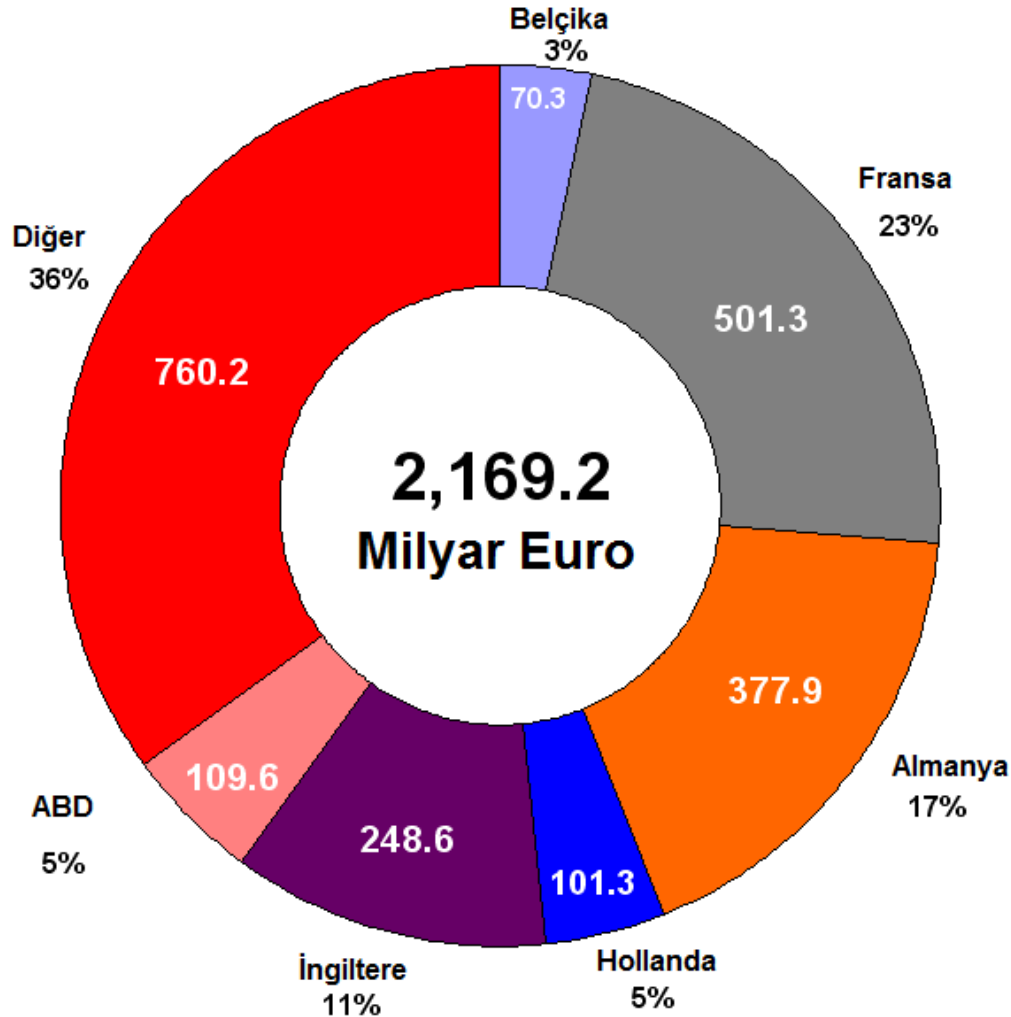

(*) Bazı Avro bölgesi ülkelerinin 10 yıl vadeli tahvillerinin getirileri ile 10 yıl vadeli Alman tahvillerinin getirileri arasındaki fark

Kaynak: Bloomberg

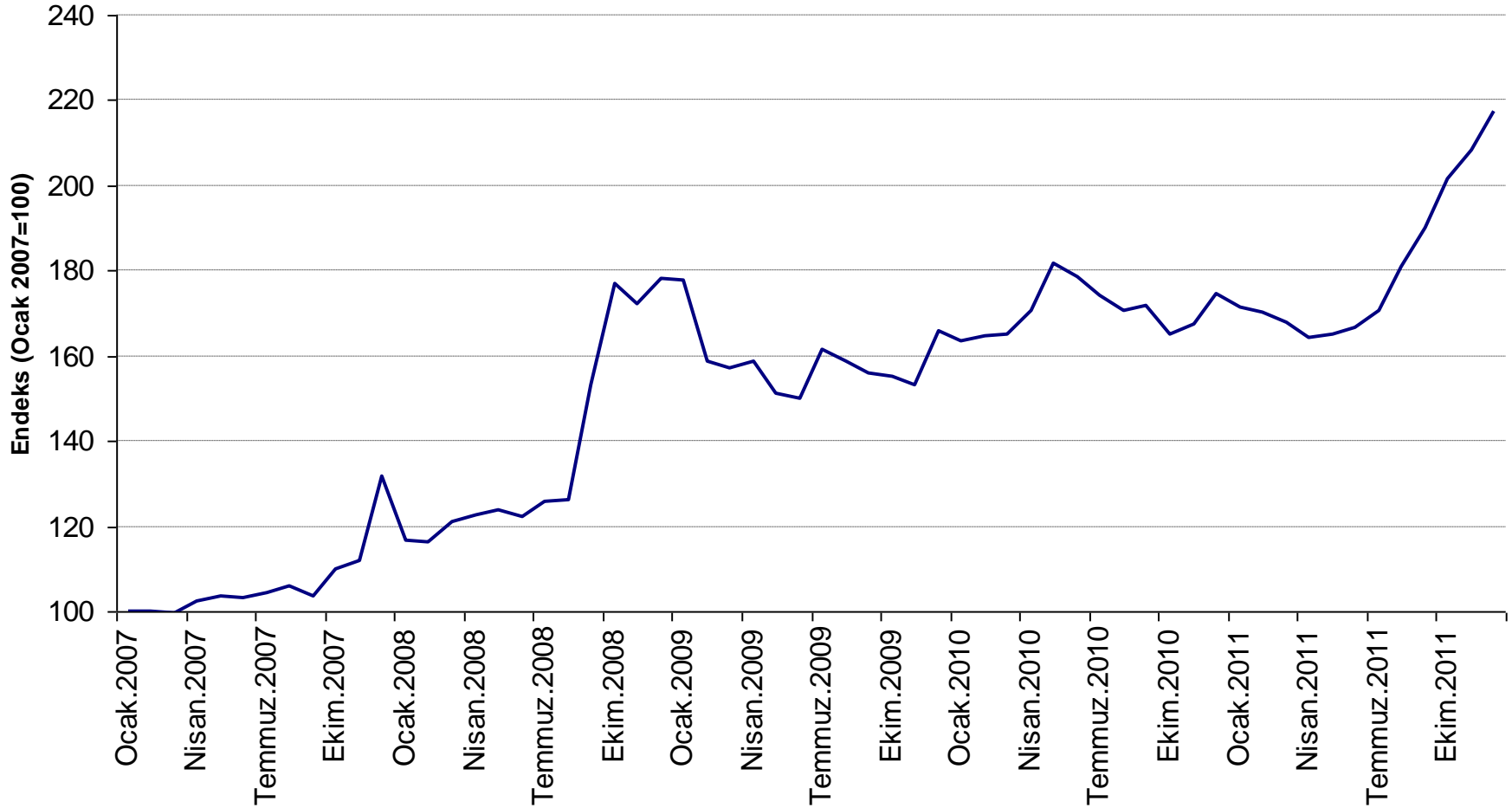
Avrupa Borç Sorunu ve Bankacılık Sistemi

Bankaların Portföyünde Bulunan GIIPS Ülkelerinin İhraç Ettiği Tahviller
(Haziran 2011 itibarıyla)

ECB'nin Bilanço Büyüklüğü

(Ocak 2007=100)

Avrupa Merkez Bankası (ECB): Son Borç Verme Mercı

ECB'nin Portföyünde Bulunan GIIPS Ülkelerinin İhraç Ettiği Tahviller (Milyon Euro)

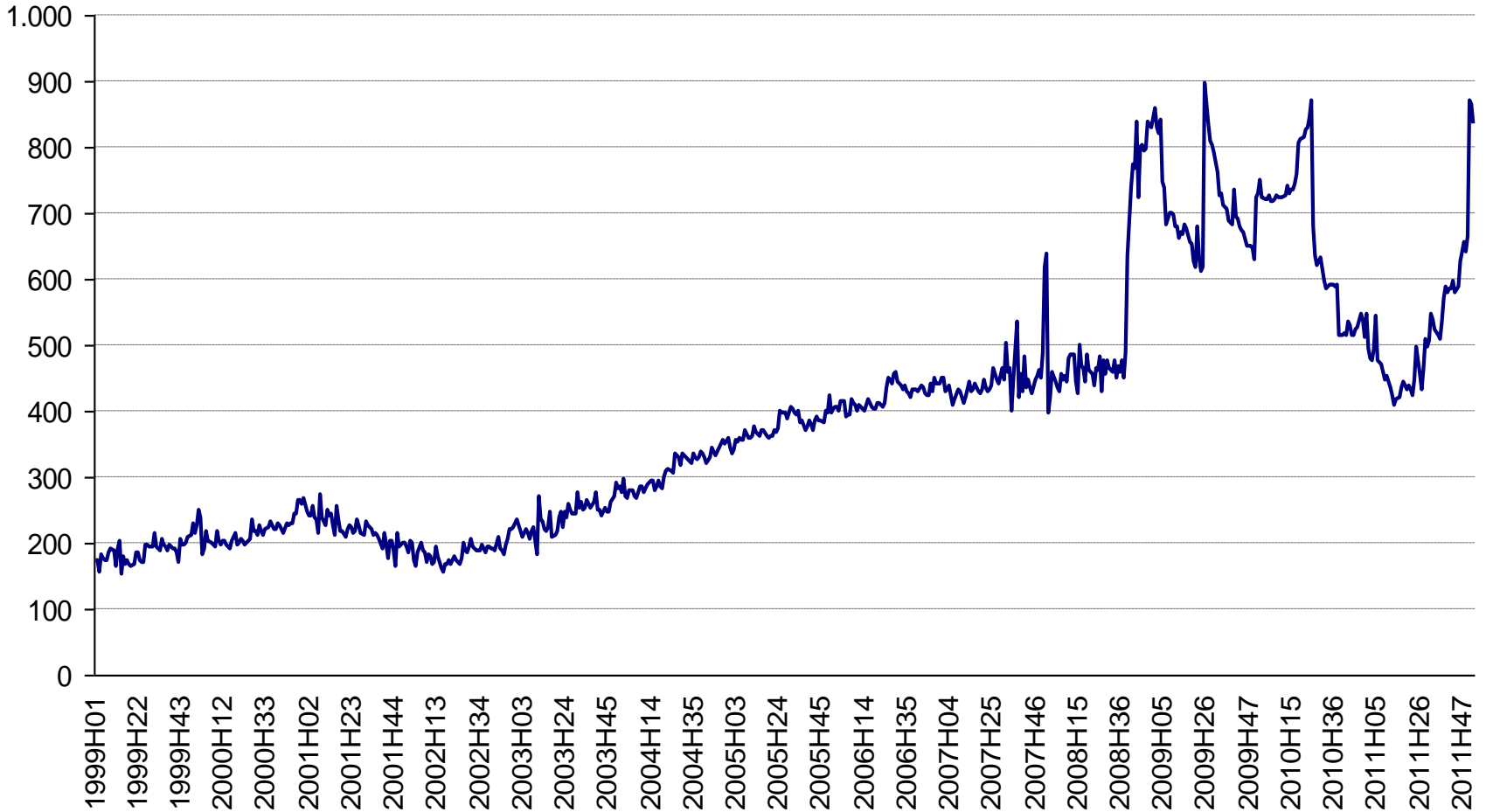
	Yunanistan*	İrlanda**	Portekiz*	İtalya**	İspanya**	Toplam
Devlet Borçlanma Senetleri	42.000	14.400	18.000	135.717		210.117
Banka Likidite Provizyonları	77.758	102.940	45.539	153.200	116.211	495.648
Toplam	119.758	117.340	63.539	221.059	184.070	705.765

* 31 Ekim 2011 itibarıyla

** 31 Kasım 2011 itibarıyla

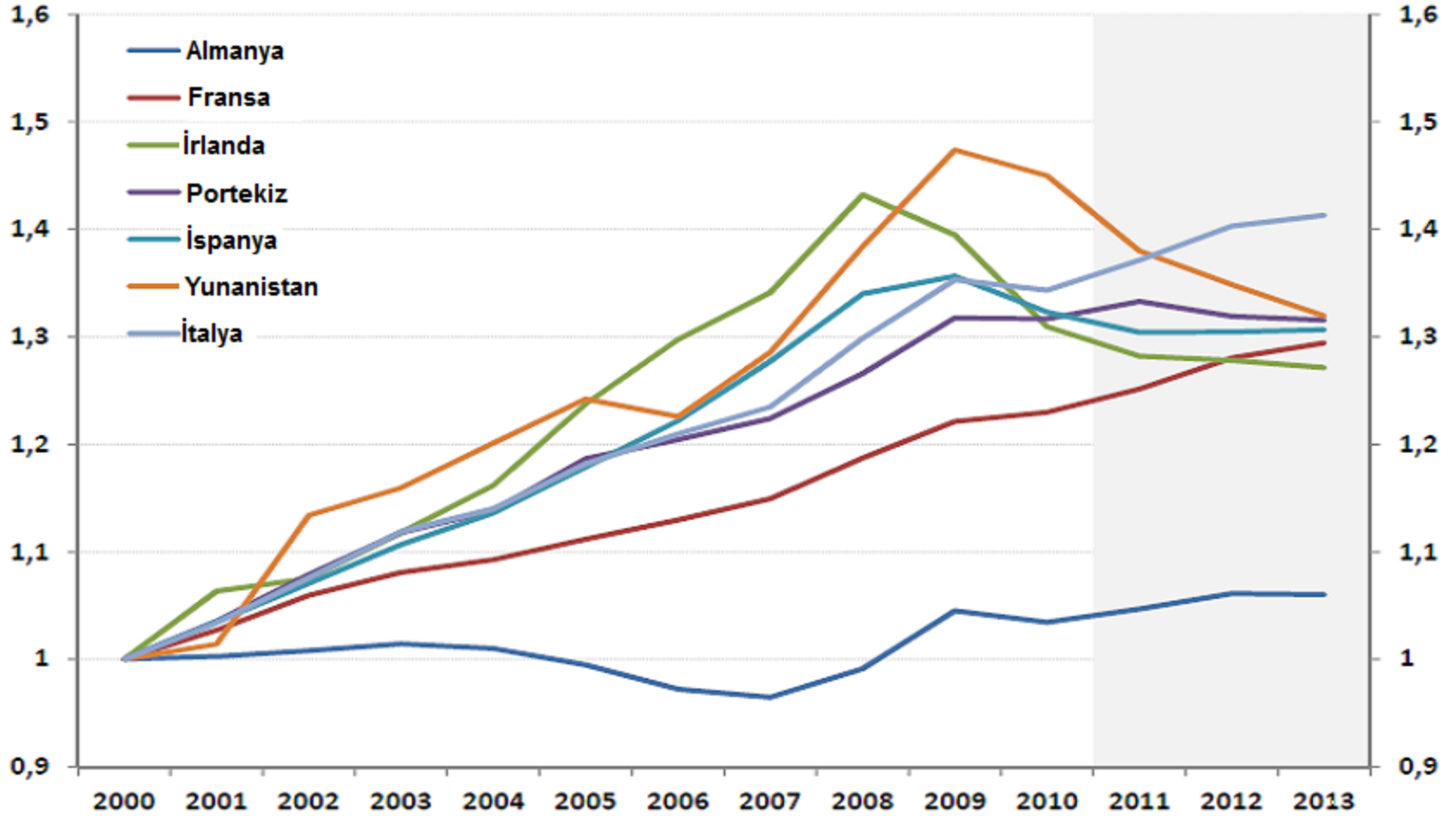
Kaynak: Open Europe

ECB Tarafından Avro Bölgesi Kredi Kuruluşlarına Sağlanan Finansman İmkânı (Milyar Euro)

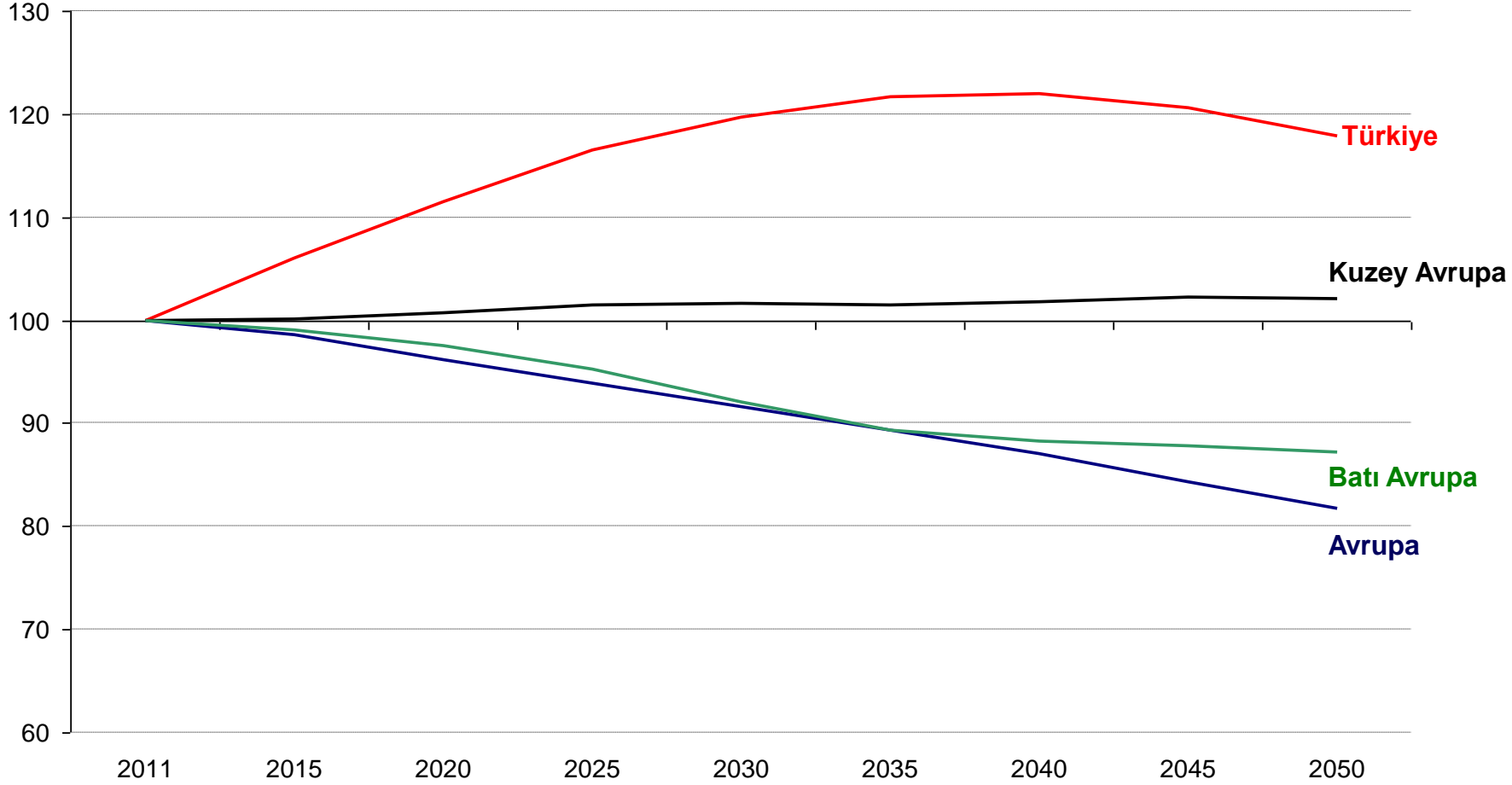
Emek Maliyetlerindeki Ayrışma

Birim Emek Maliyeti (2000=100)

Nüfus Projeksiyonları

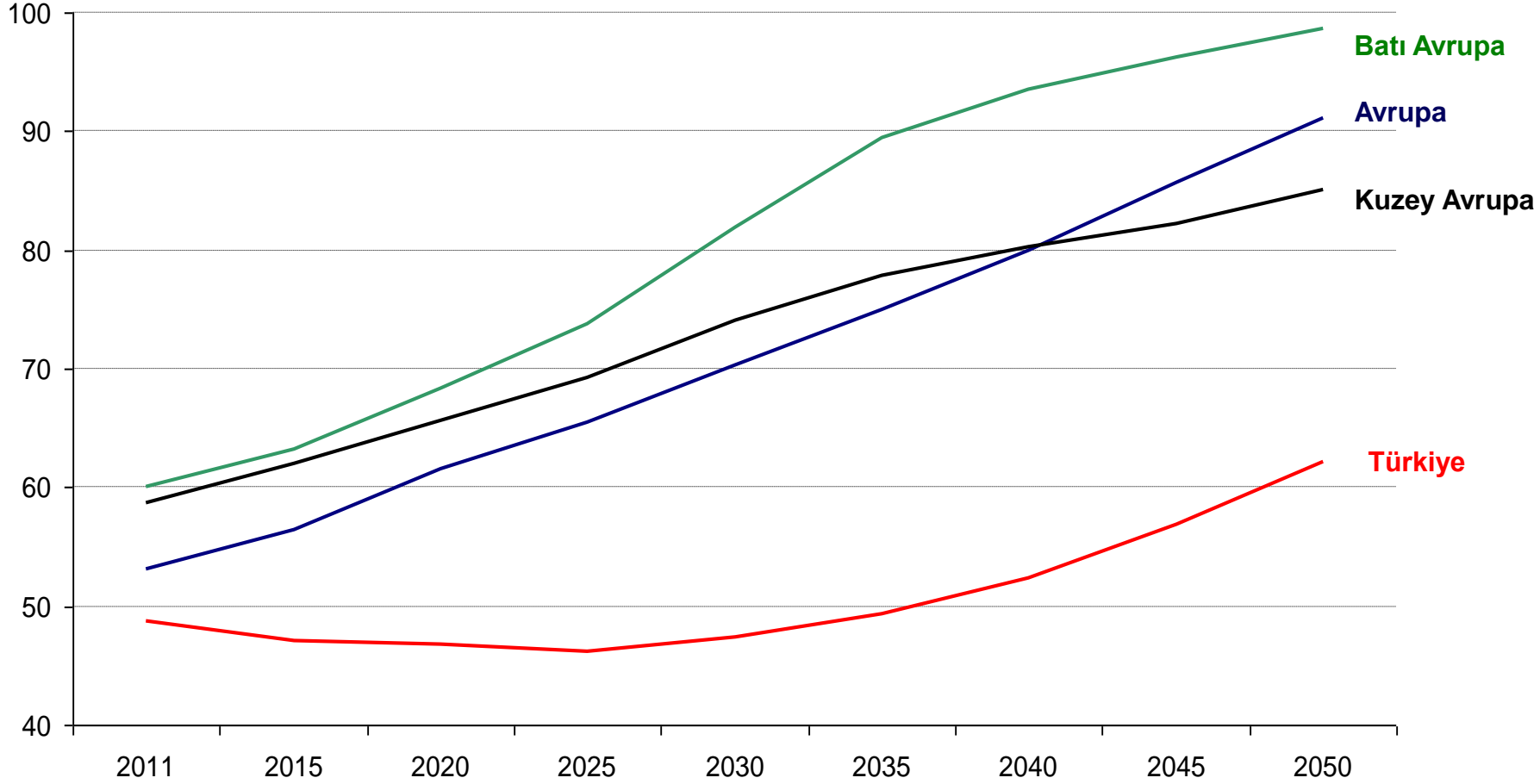
(Çalışma Çağındaki Nüfus*, 2011=100)

(*) 15-64 yaş arası nüfus

Kaynak: Birleşmiş Milletler

Bağımlılık Oranı (*)

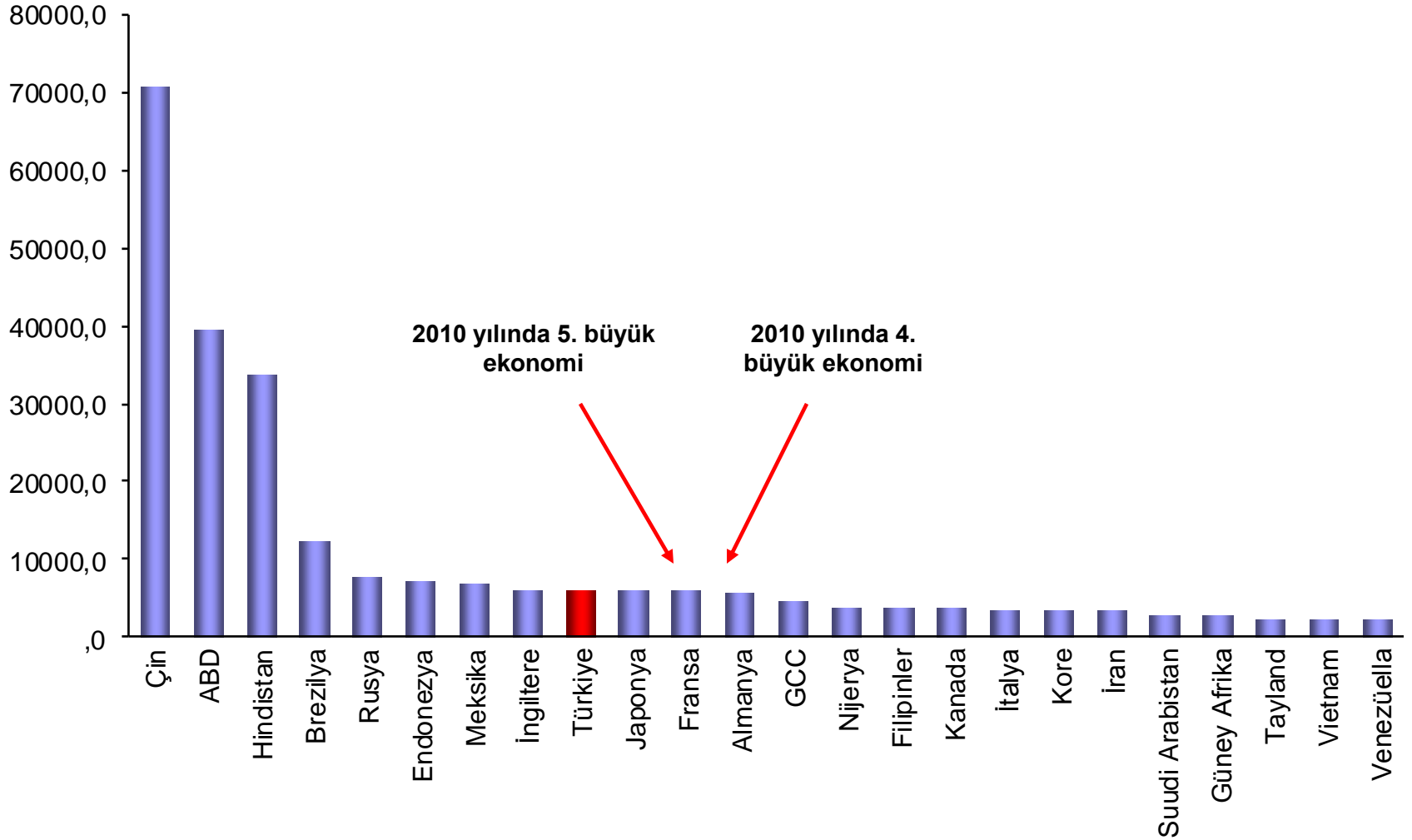

(*) $[0-14] + [65 +] / [15-64]$

Kaynak: Birleşmiş Milletler

Avrupa Ekonomilerindeki Güç Kaybı

(2050 Yılında Dünyanın En Büyük Ekonomileri, Milyar \$)

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye'de Neler Yapıldı?

2008 Öncesi:

- Sıkı Maliye Politikası
- Fiyat İstikrarı
- Bankacılık Reformu
- Sosyal Güvenlik Reformu
- Sağlık Reformu
- Kamu Maliyesi Reformu

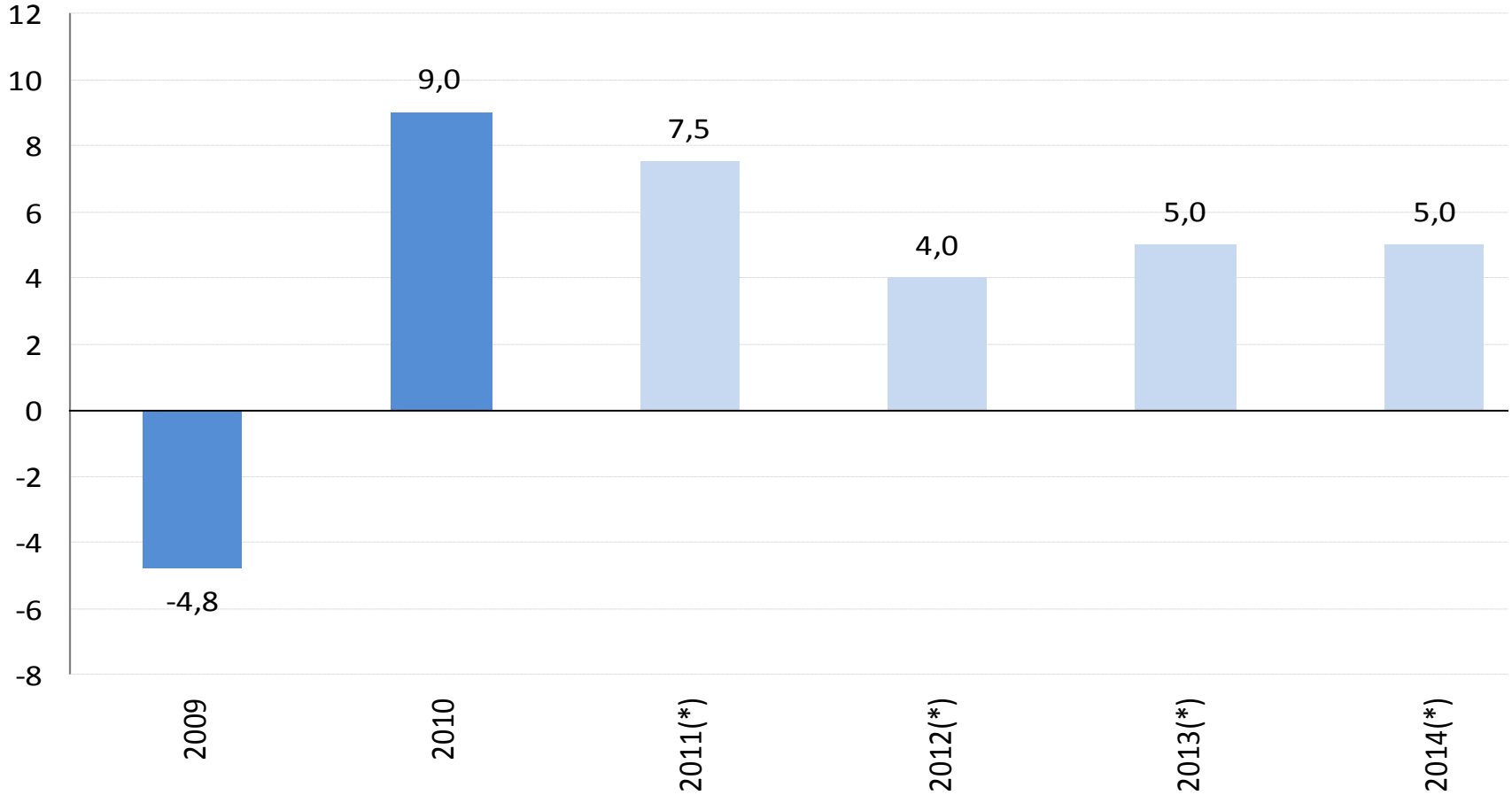
Türkiye’de Neler Yapıldı?

2008-2009 Kriz Döneminde:

- Kriz esnasında güçlü kamu maliyesi ve güçlü bankacılık sektörü
- Siyasi İstikrar
- Güçlü Siyasi İrade
- Orta Vadeli Program
- Mali Disiplin
- İhtiyatlı Para Politikası
- Makro-ihiyati Tedbirlerin Etkin Kullanımı

Krizden Sonra Hızlı Toparlanma

GSYİH Büyüme Oranları
(yıllık değişim, %)

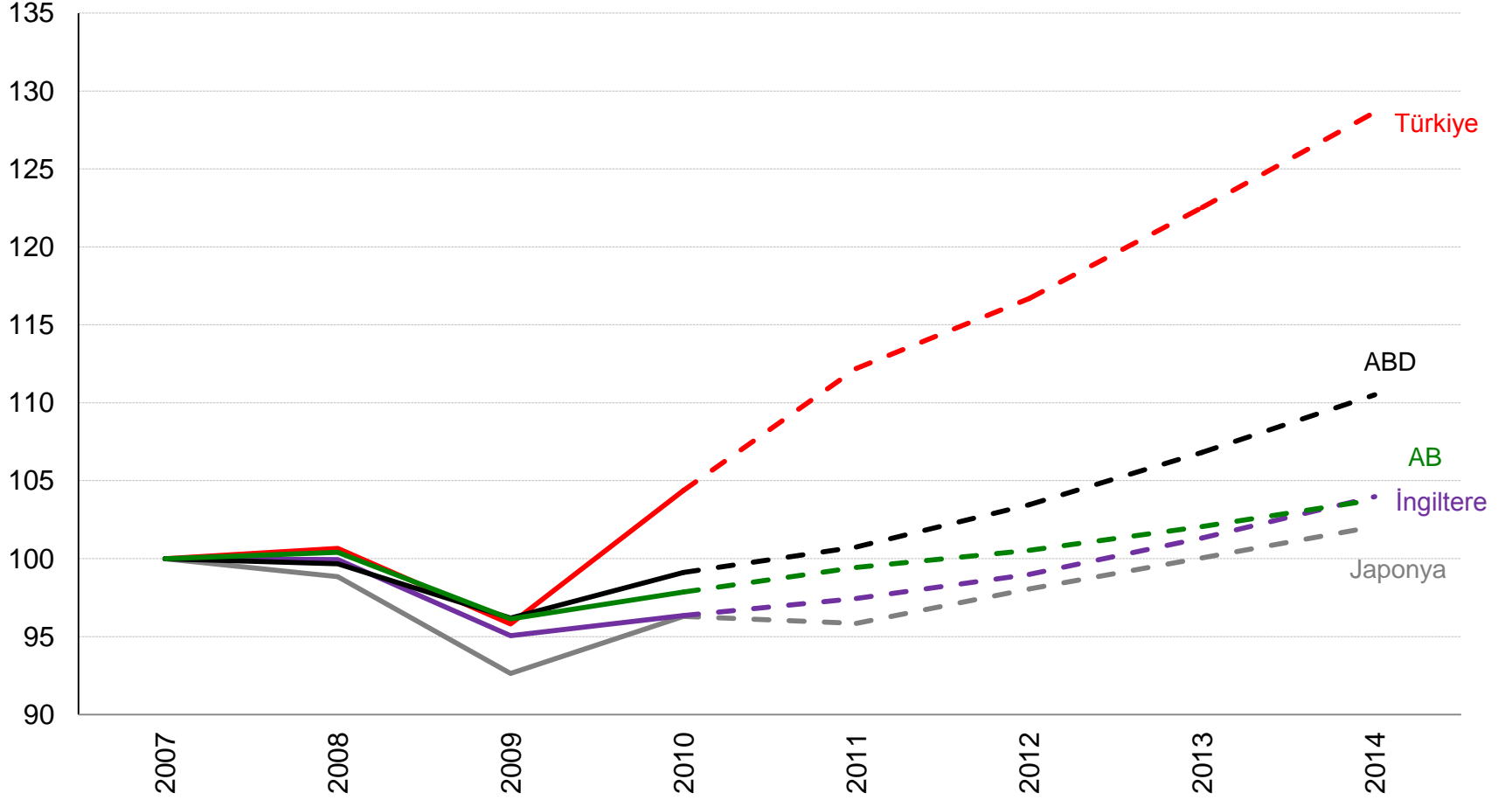

(*) Orta Vadeli Program

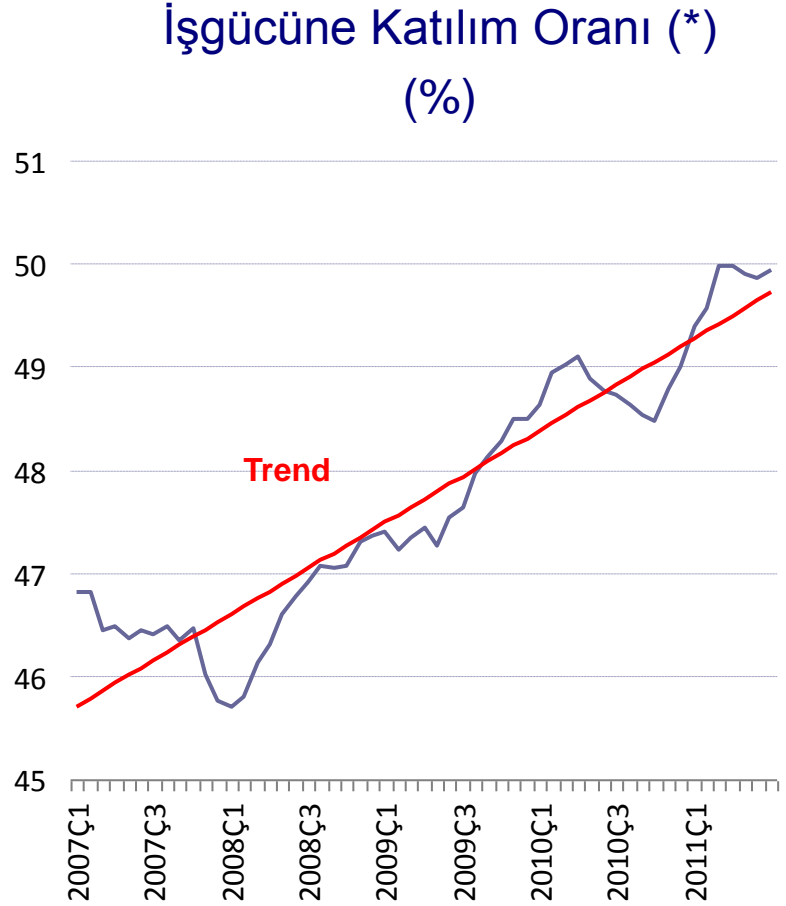
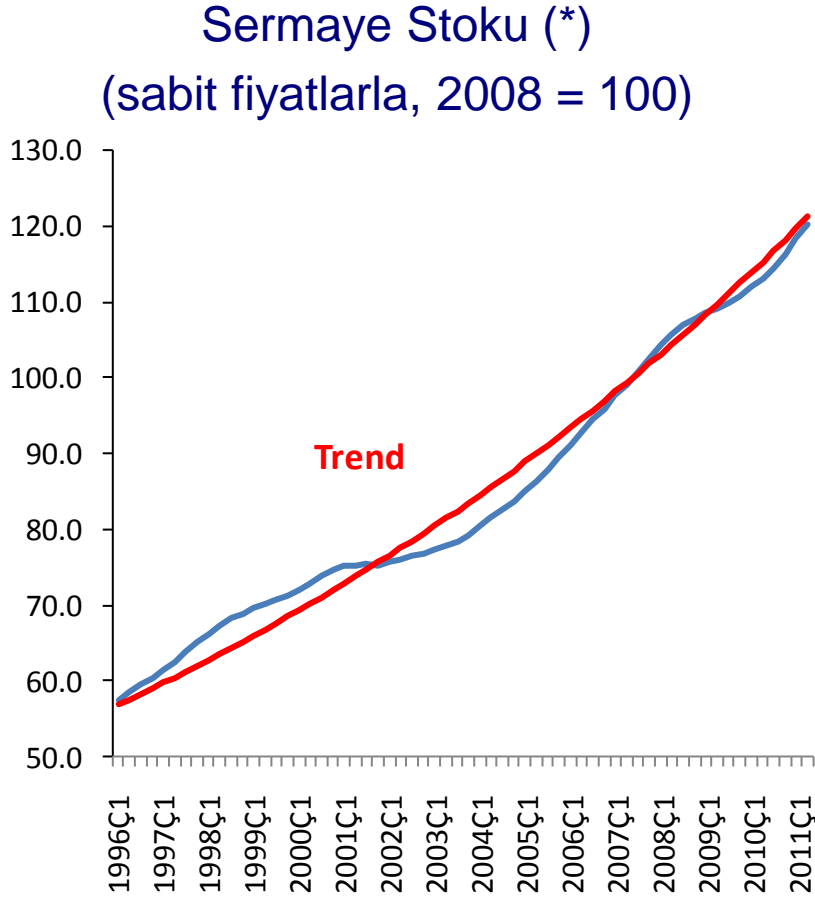
Kaynak: TÜİK

Pozitif Ayrışma

GSYİH (Reel, 2007=100)

Büyüme Potansiyeli: Sermaye Stoku ve Emek

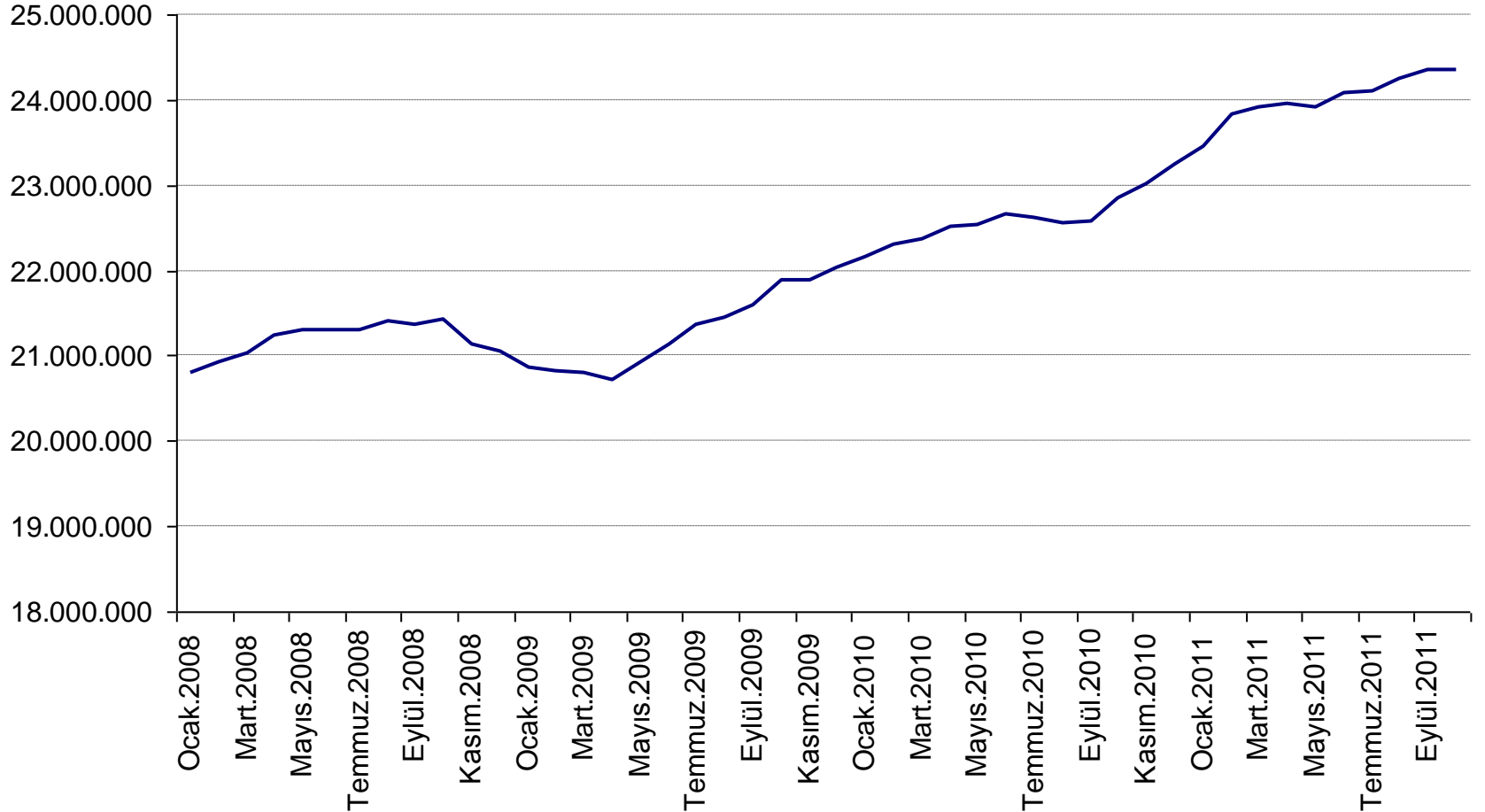

(*) Doğal Logaritma
Kaynak: TÜİK, TCMB.

(*) Mevsimsel Etkiden Arındırılmış.
Kaynak: TÜİK, TCMB.

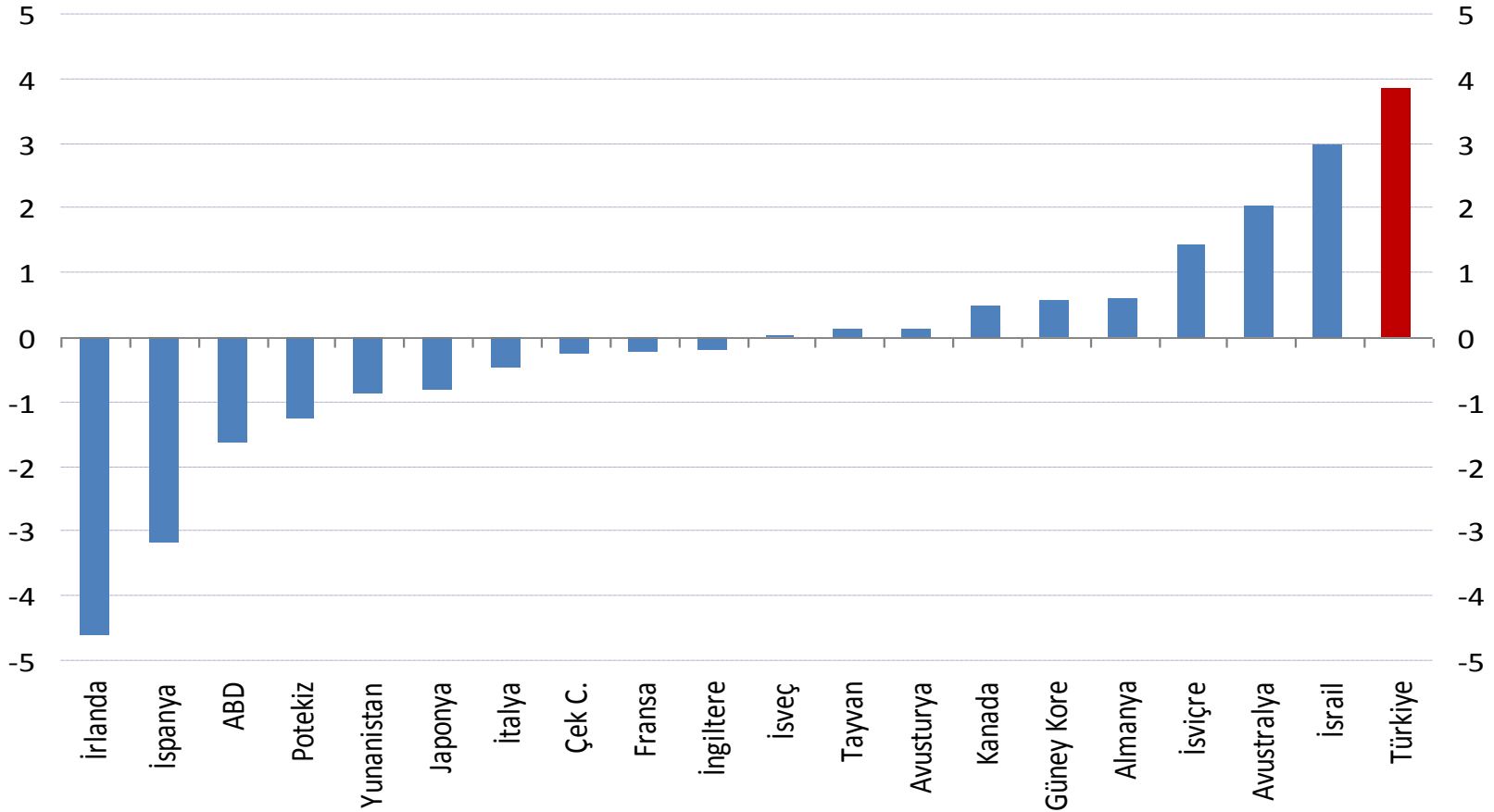
İstihdam Artışı

Toplam İstihdam
(mevsimsel etkiden arındırılmış)

Ortalama İstihdam Artışı (*)

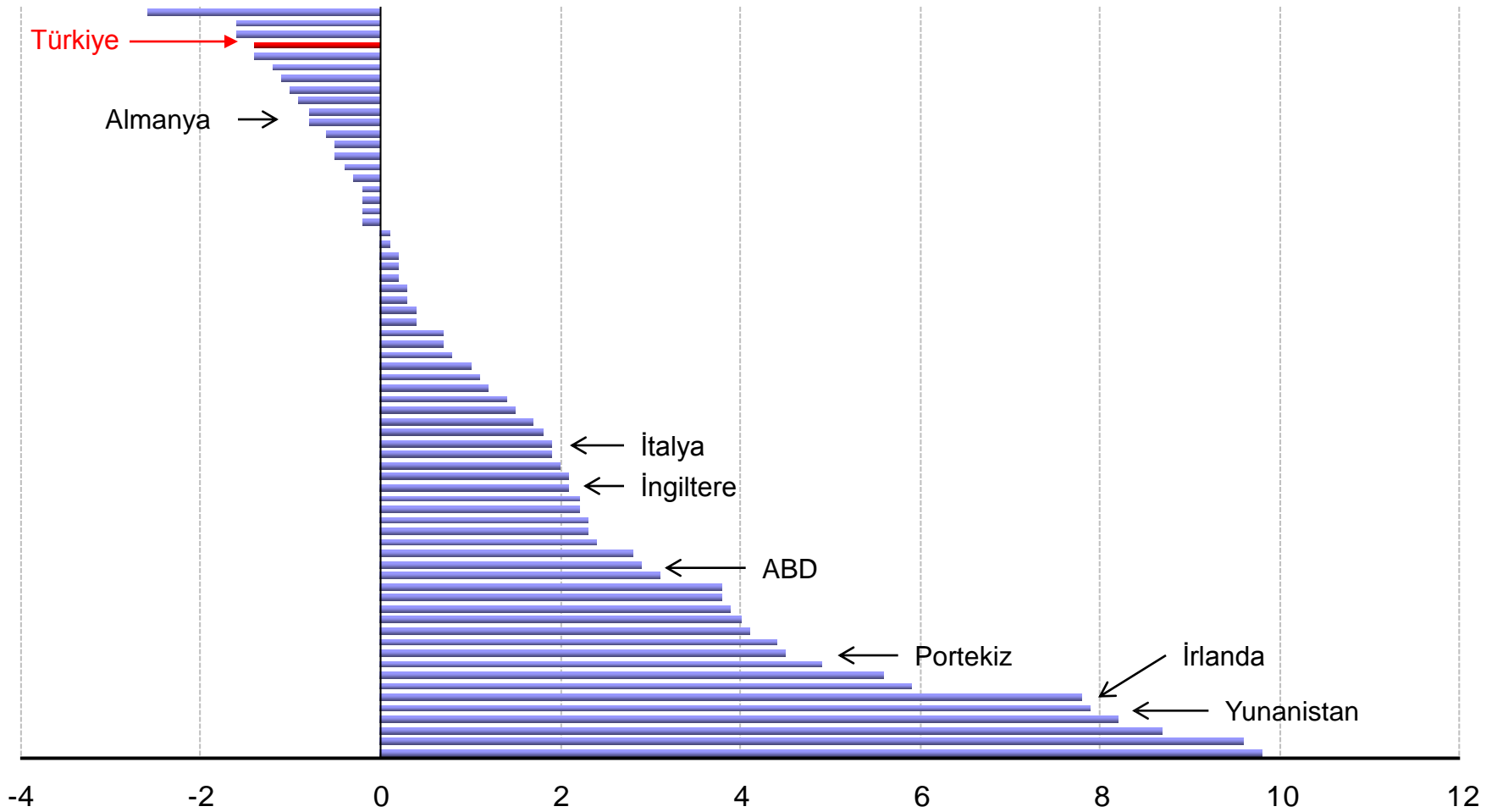
(%, 2007-2010)

(*) Logaritmik Farklar.
Kaynak: İMF, TÜİK, TCMB.

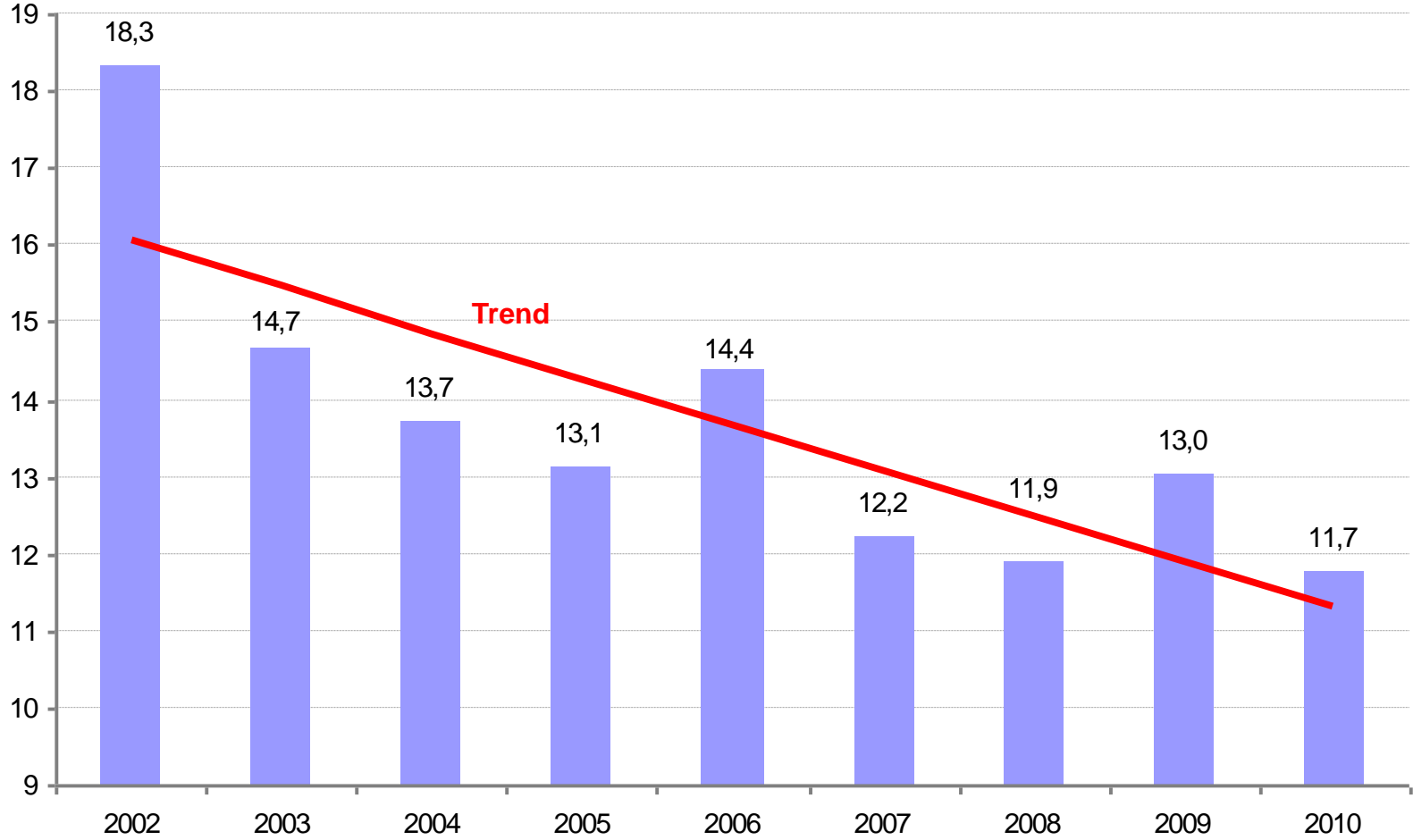
İşsizlik Oranında Gerileme

(2011-2008 yılı ikinci çeyrekler arasındaki değişim)

Gelir Dağılımı

P90/P10(*)

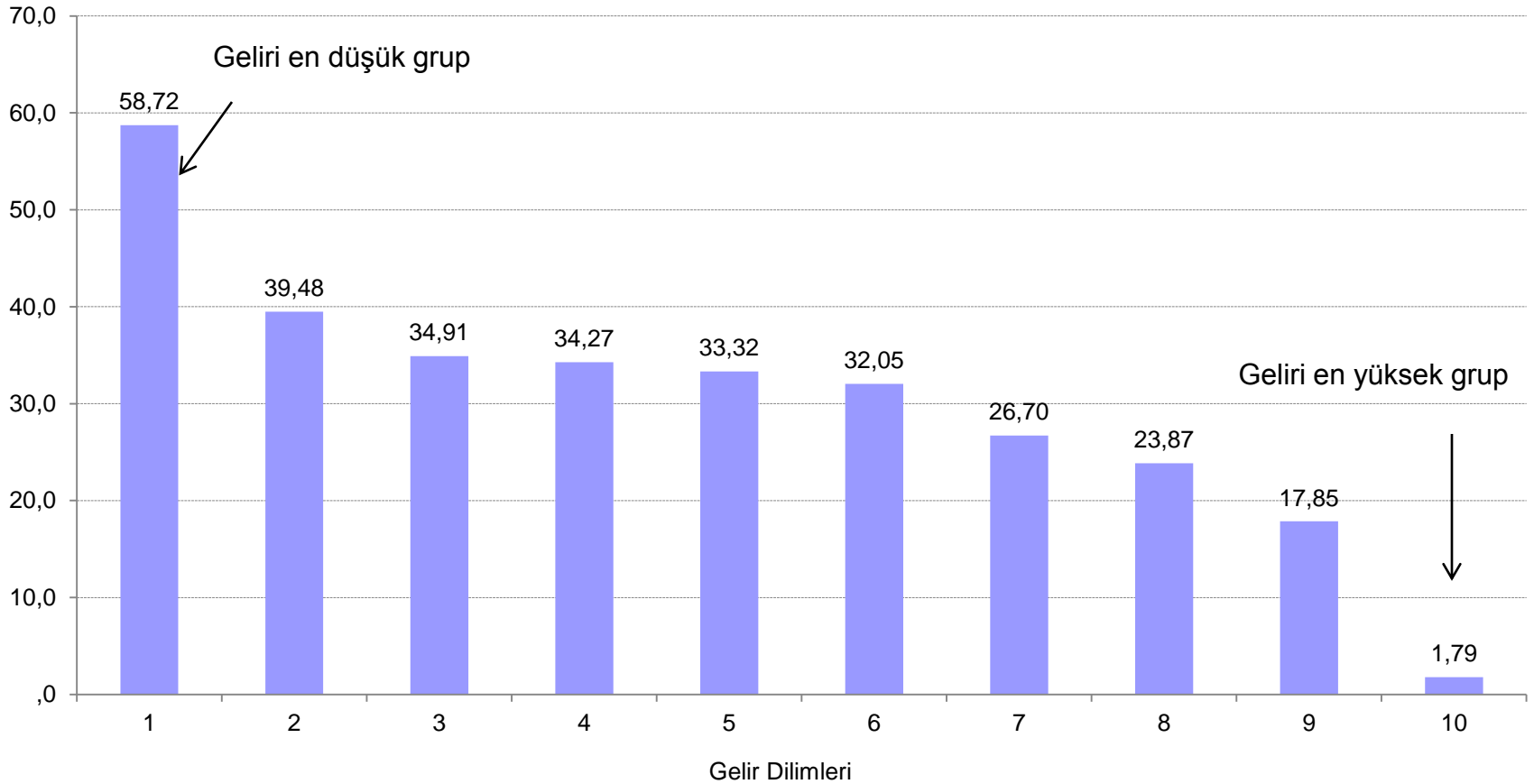
(*) En yüksek %10'luk gelir dilimindeki hanehalkı ortalama gelirinin en düşük %10'luk gelir dilimindeki hanehalkı ortalama gelirine oranını göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

Hanehalkı Gelirlerinde Artış

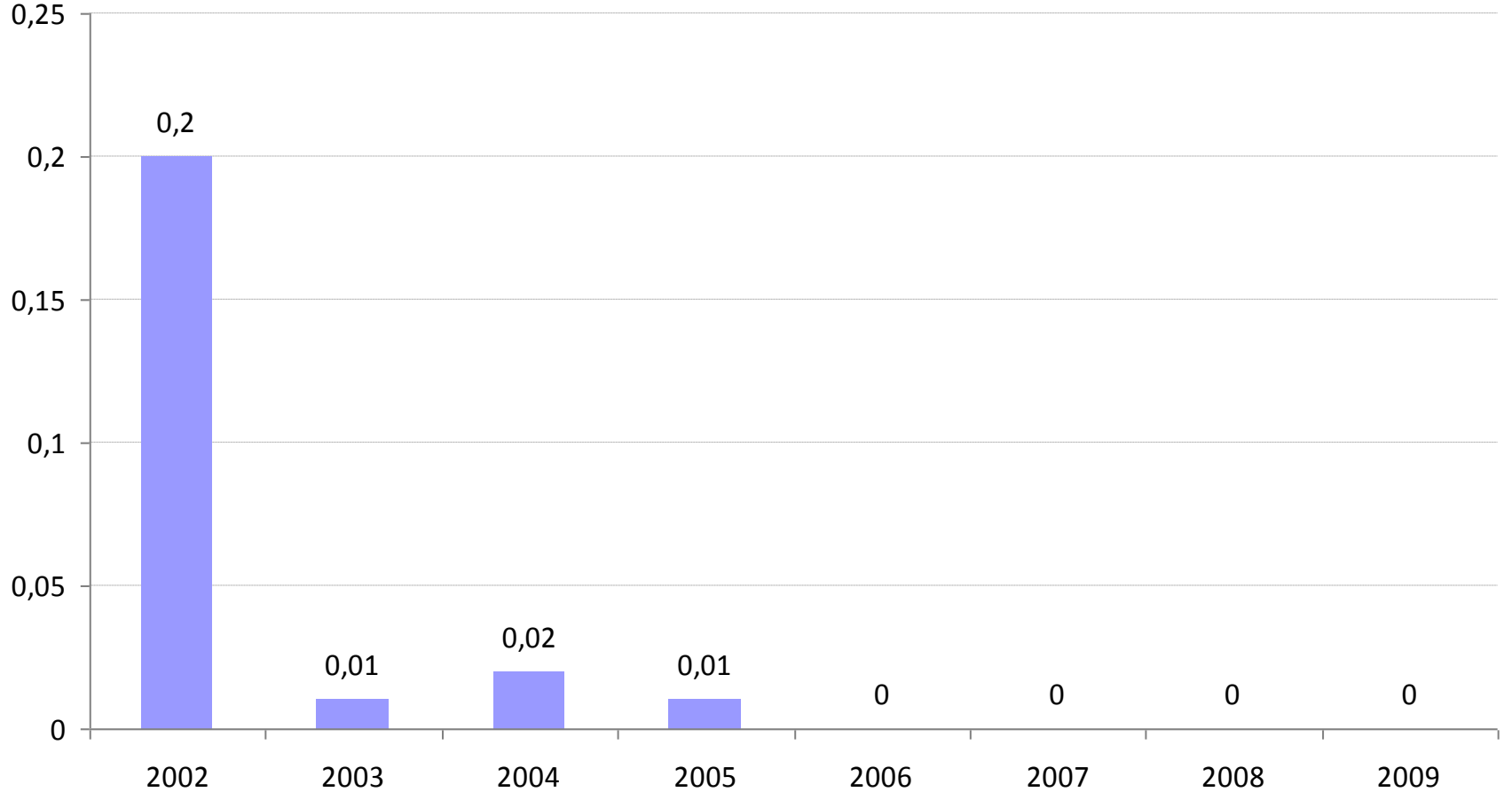
(2010-2002, Reel Artış, %)

%10'luk Gelir Dilimleri

Yoksullukla Mücadele

Kişi Başı Günlük 1\$'ın Altı (*)
(Toplam Nüfusa Oran, %)

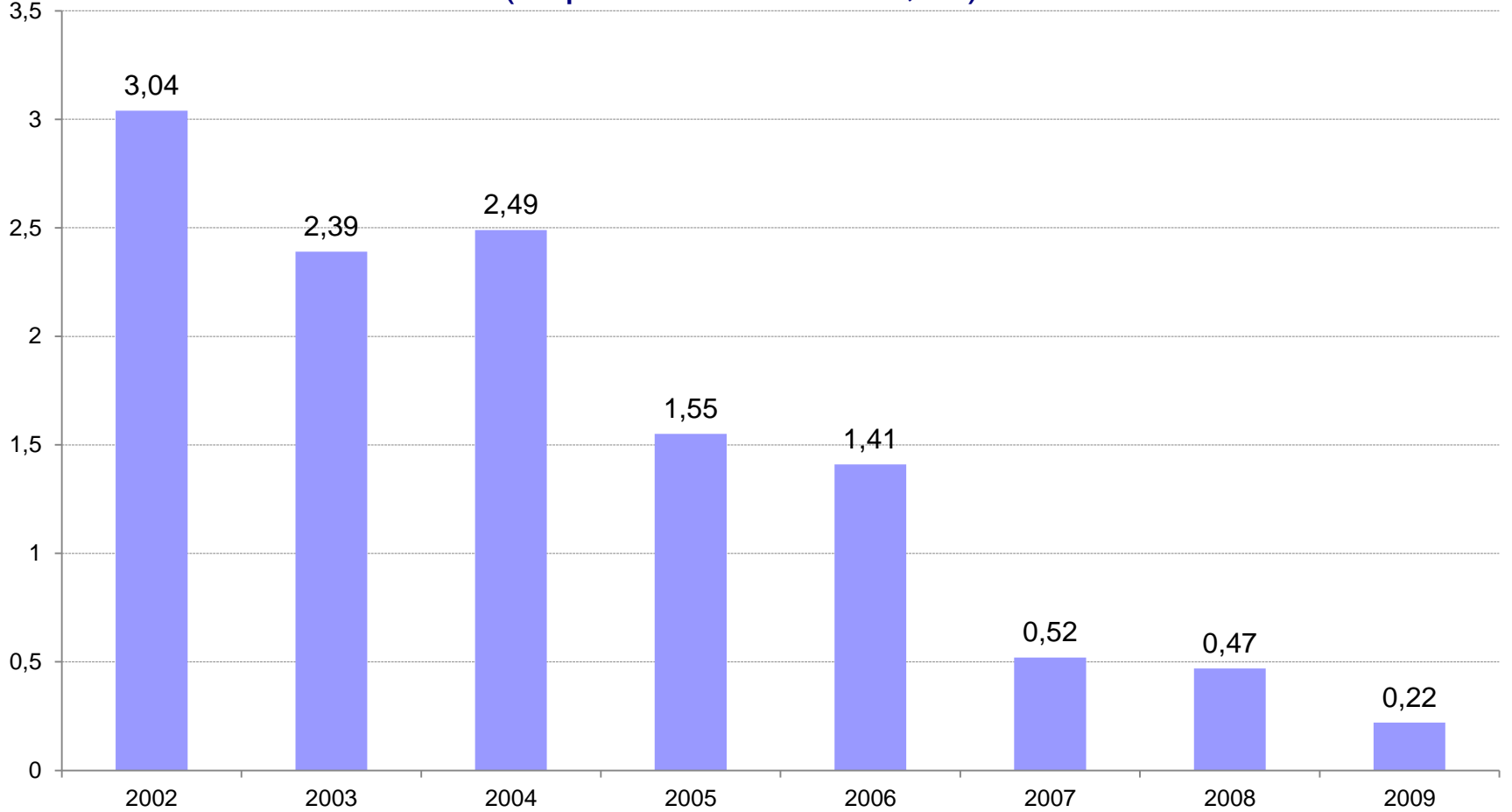

(*) Dolar satın alma gücü paritesine göre ülkeler arası uyumlaştırılmış

Kaynak: TÜİK

Yoksullukla Mücadele

Kişi Başı Günlük 2,15 \$'ın Altı (*)
(Toplam Nüfusa Oran, %)

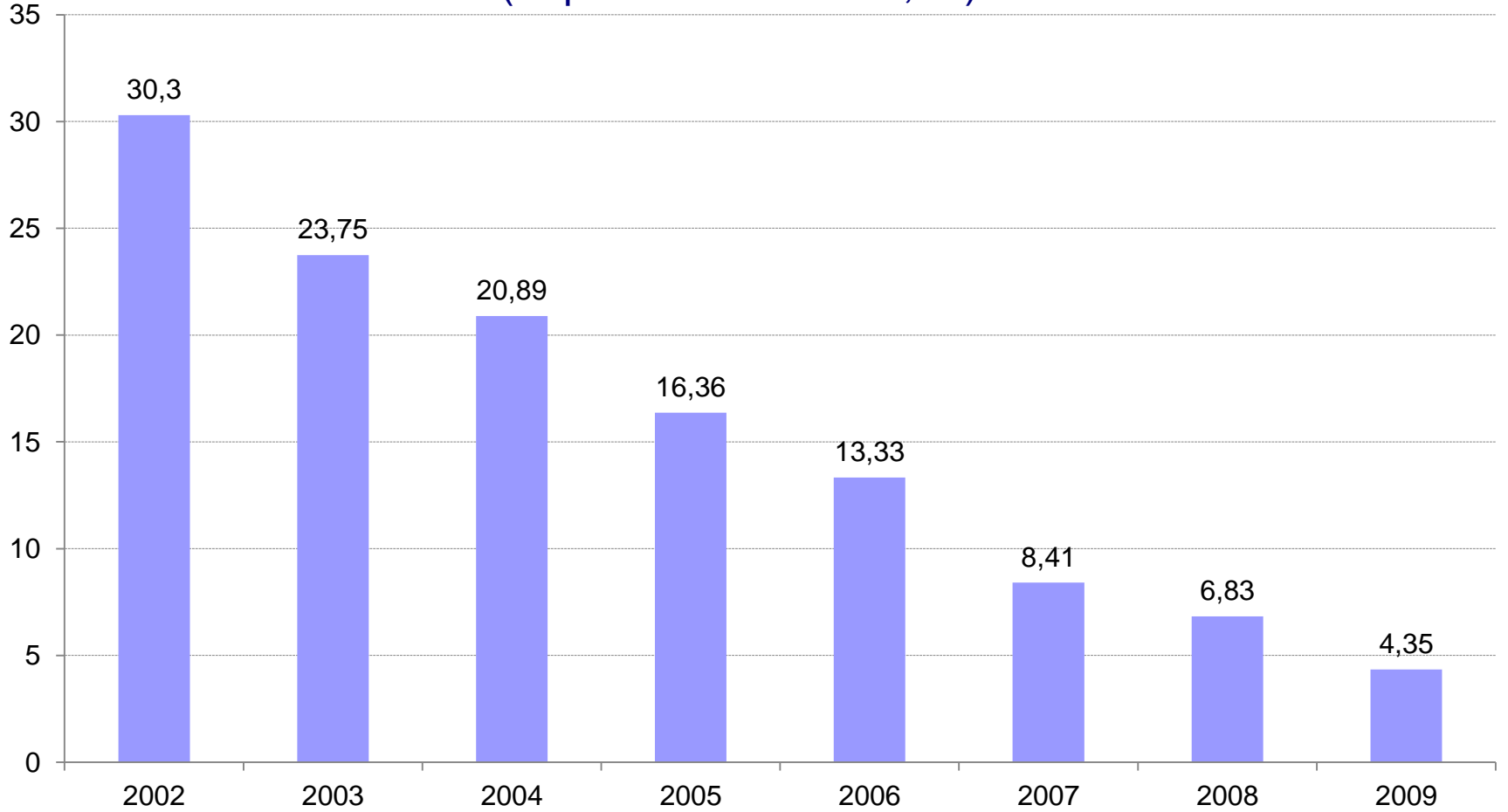

(*) Dolar satın alma gücü paritesine göre ülkeler arası uyumlaştırılmış

Kaynak: TÜİK

Yoksullukla Mücadele

Kişi Başı Günlük 4,3 \$'ın Altı (*)
(Toplam Nüfusa Oran, %)

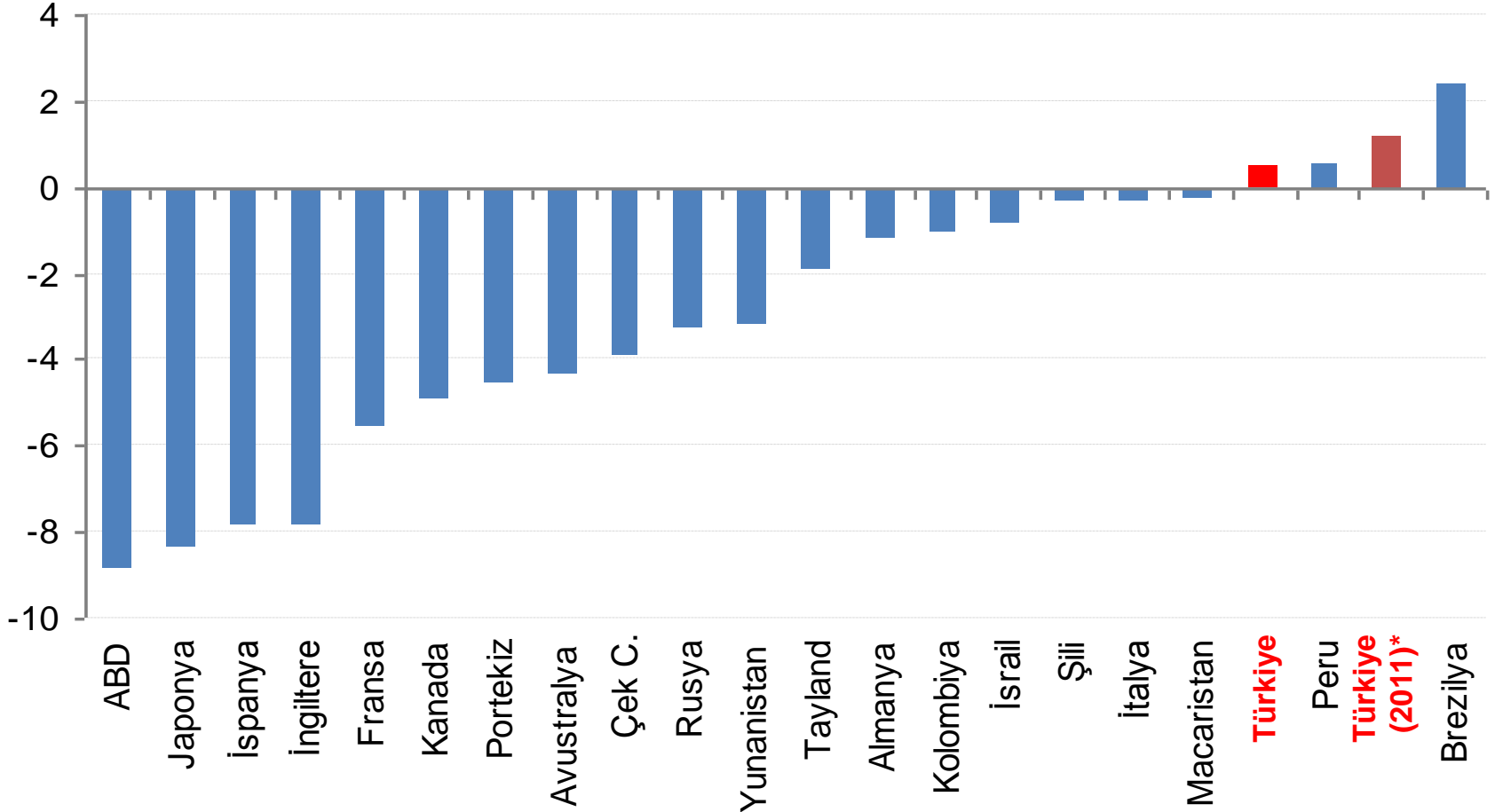

(*) Dolar satın alma gücü paritesine göre ülkeler arası uyumlaştırılmış

Kaynak: TÜİK

Faiz Dışı Fazla

(GSYİH'ye oran,%, 2010)

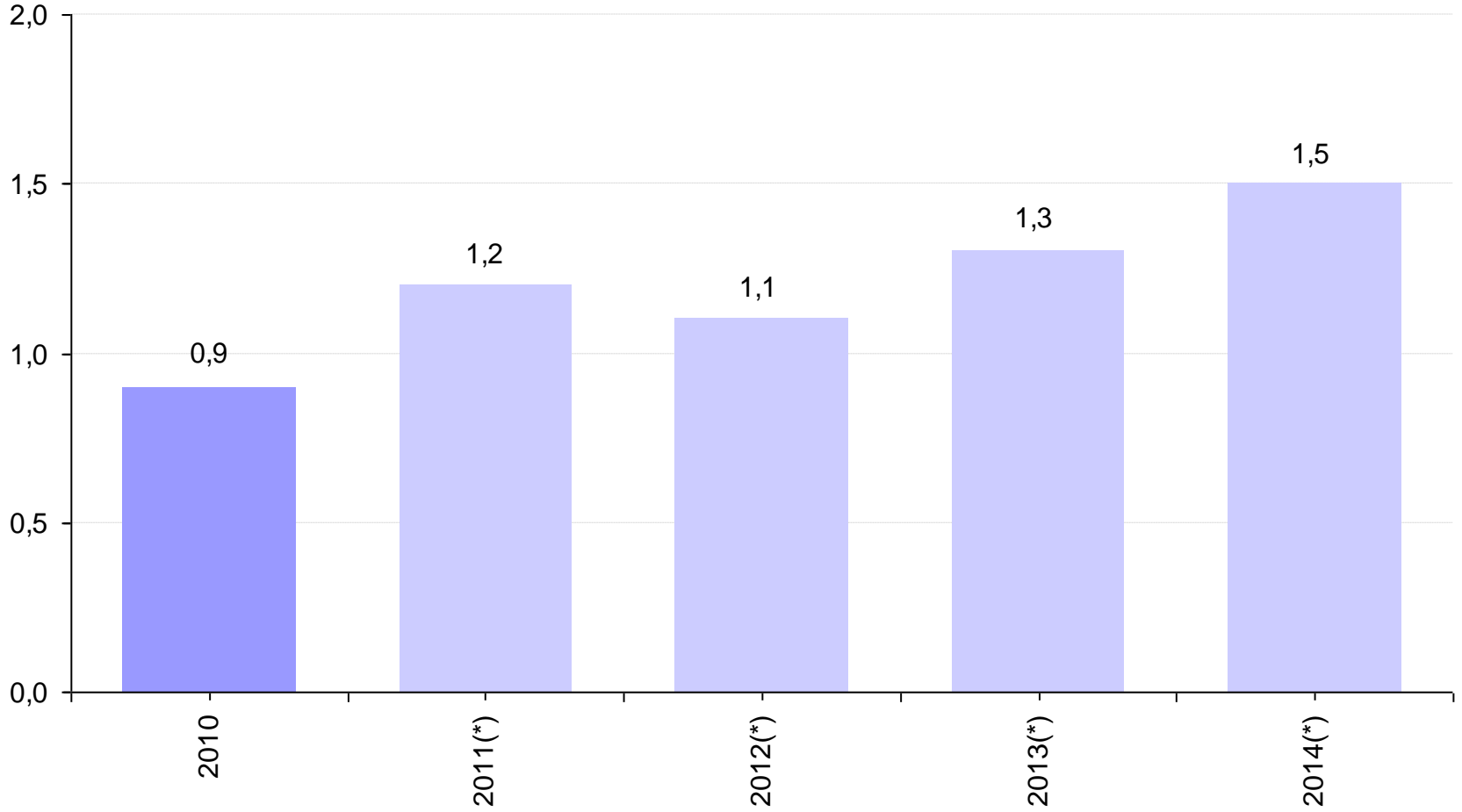

Kaynak: İMF, TCMB, Kalkınma Bakanlığı.

(*) Orta Vadeli Program.

Faiz Dışı Fazla

(GSYİH'ye oran, %)

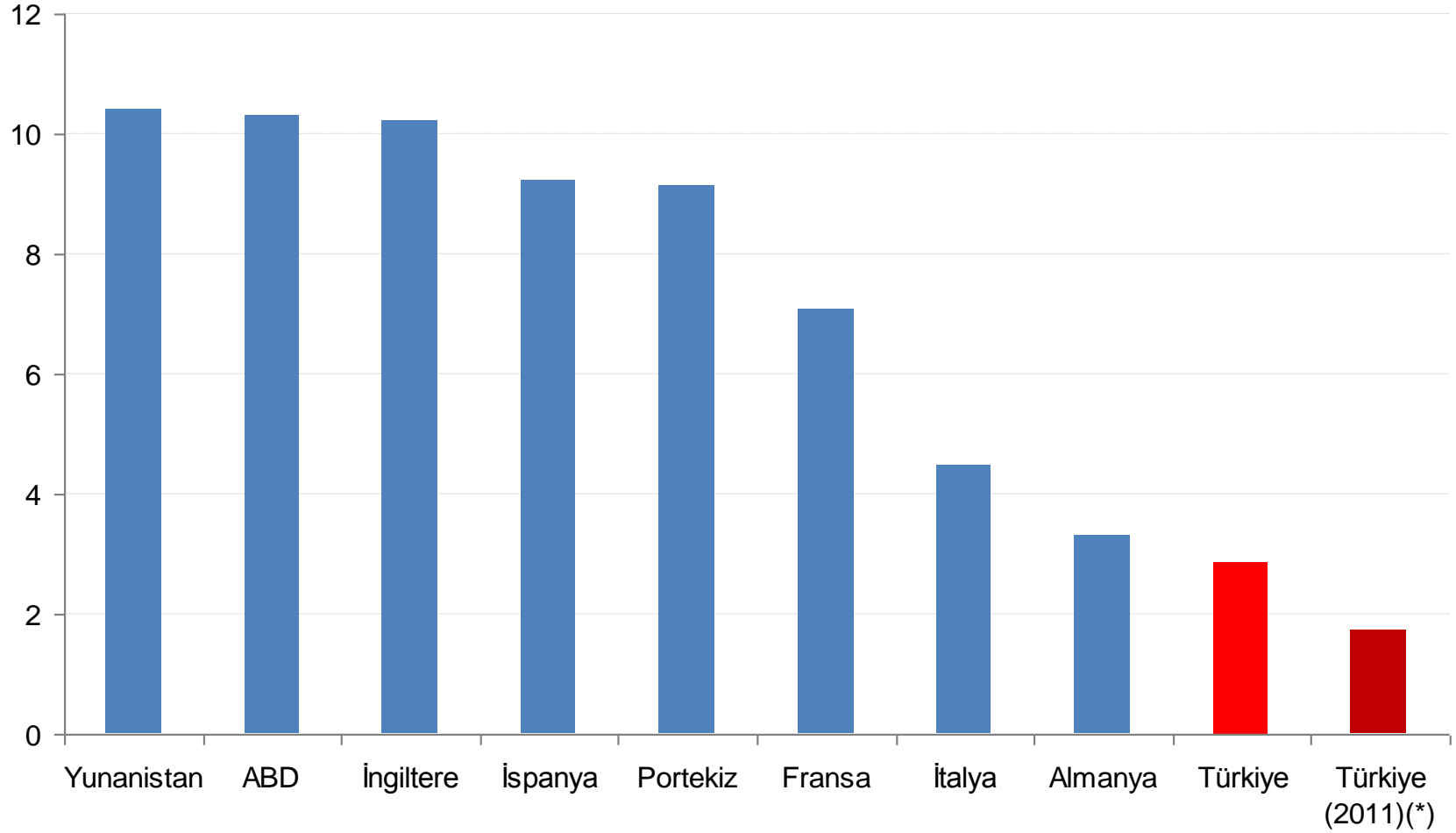

(*) Orta Vadeli Program

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Bütçe Açığı

(GSYİH'ye oran, %, 2010)

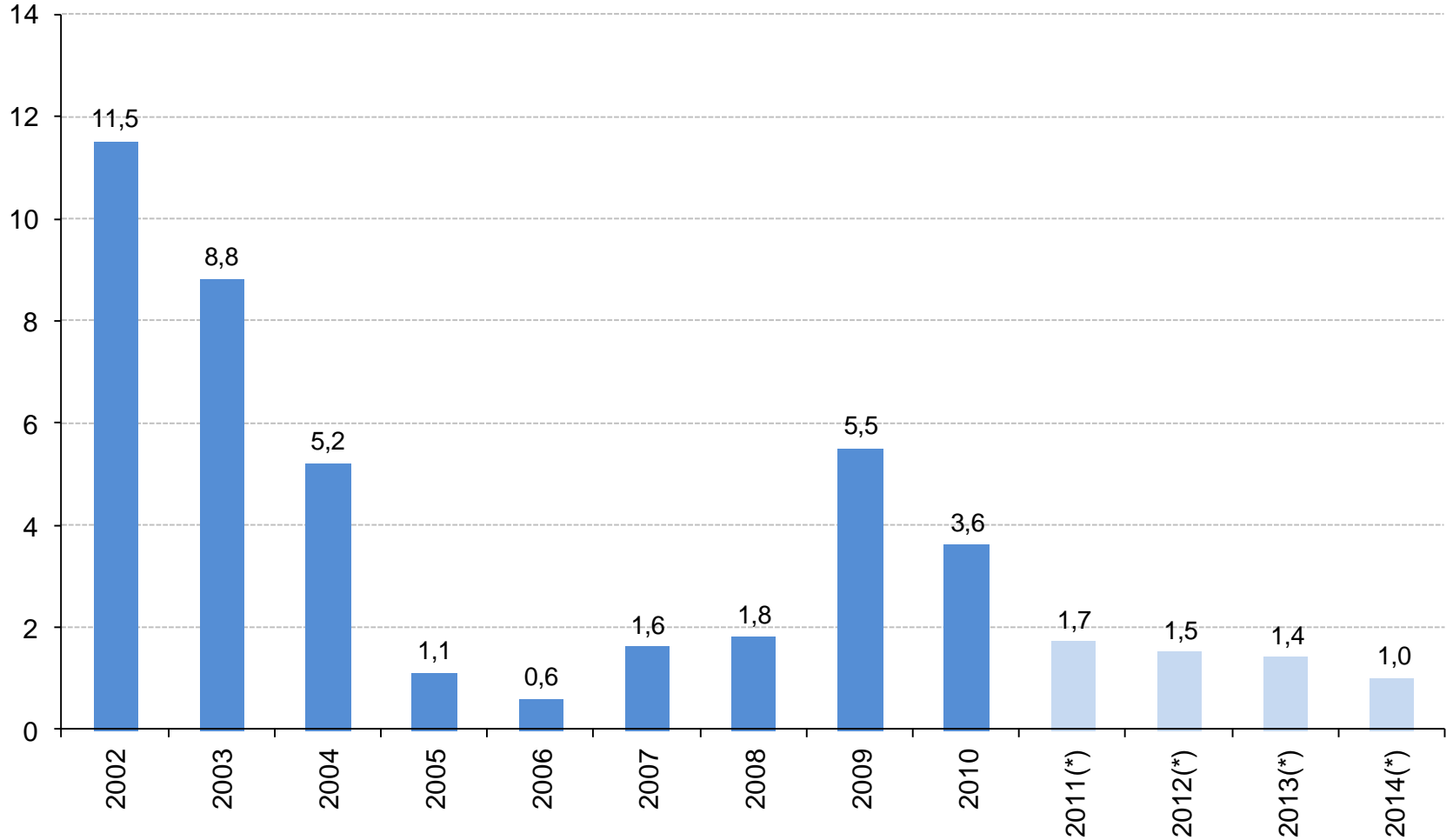

(*) Orta Vadeli Program.

Kaynak: İMF, TCMB, T.C. Kalkınma Bakanlığı.

Merkezi Hükümet Bütçe Açığı

(GSYİH'ye oran, %)

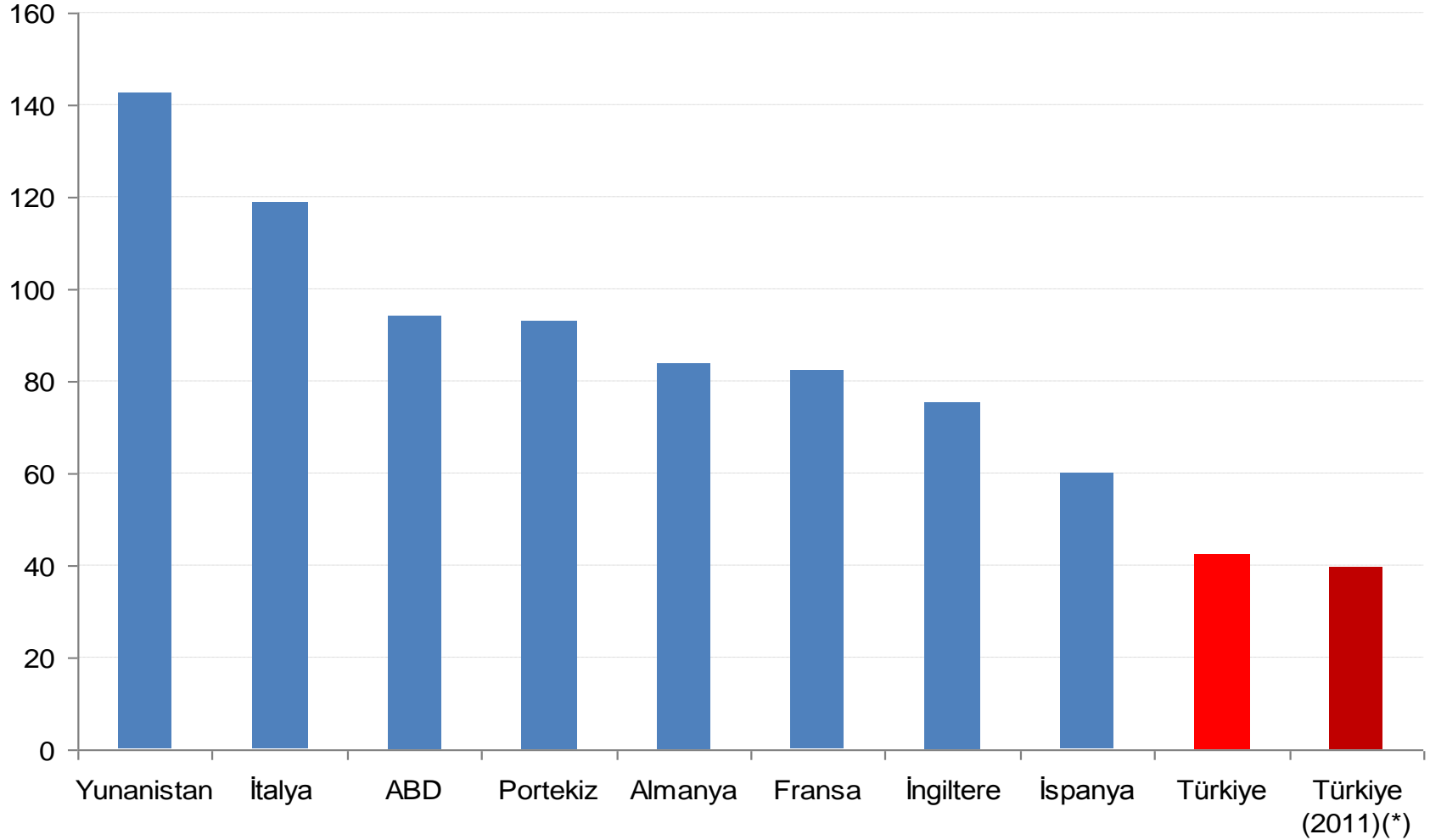

(*) Orta Vadeli Program

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Kamu Borç Stoku

(GSYİH'ye oran, %, 2010)

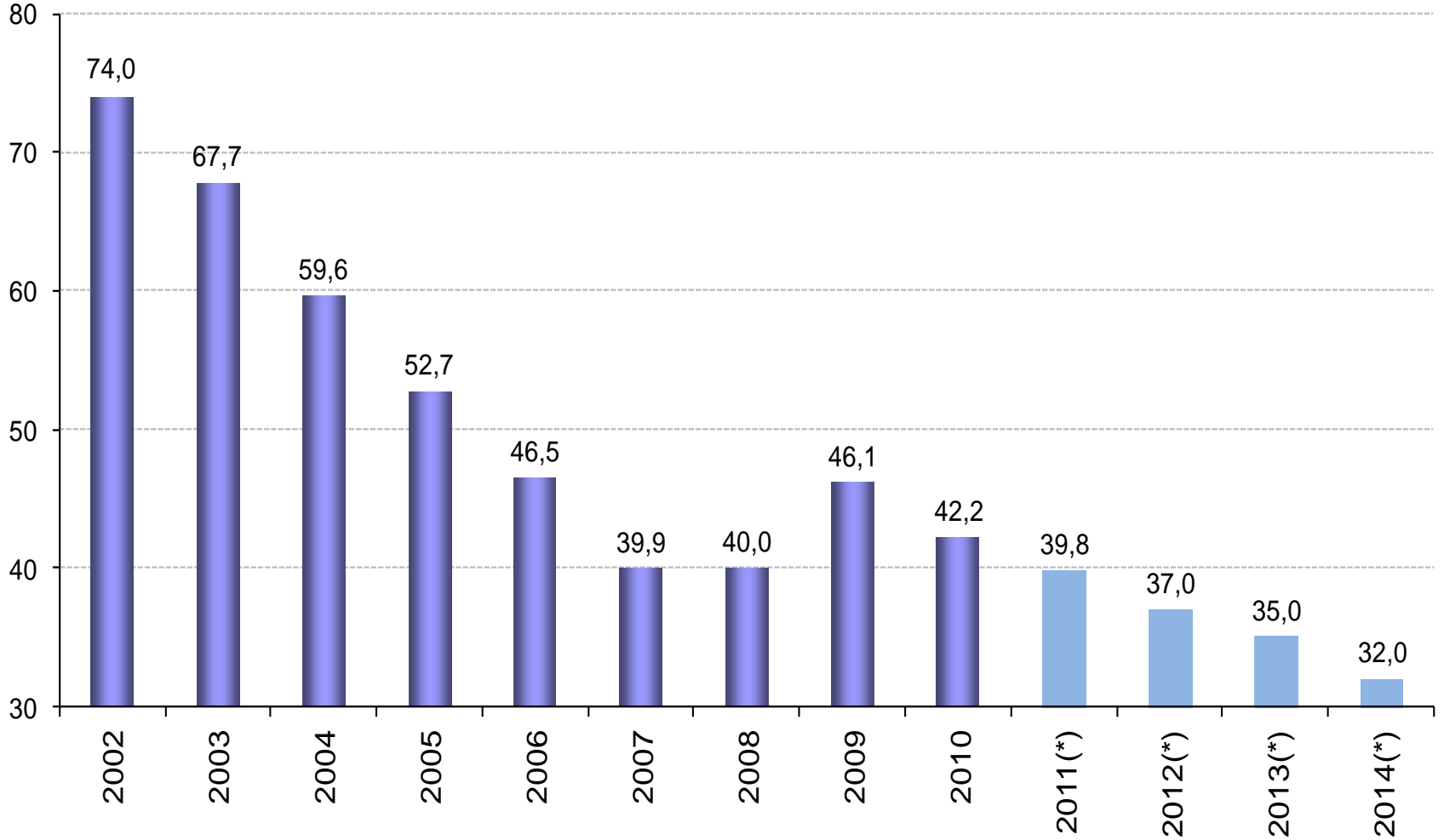

(*) Orta Vadeli Program.

Kaynak: İMF, TCMB, T.C. Kalkınma Bakanlığı.

AB Tanımlı Kamu Borç Stoku

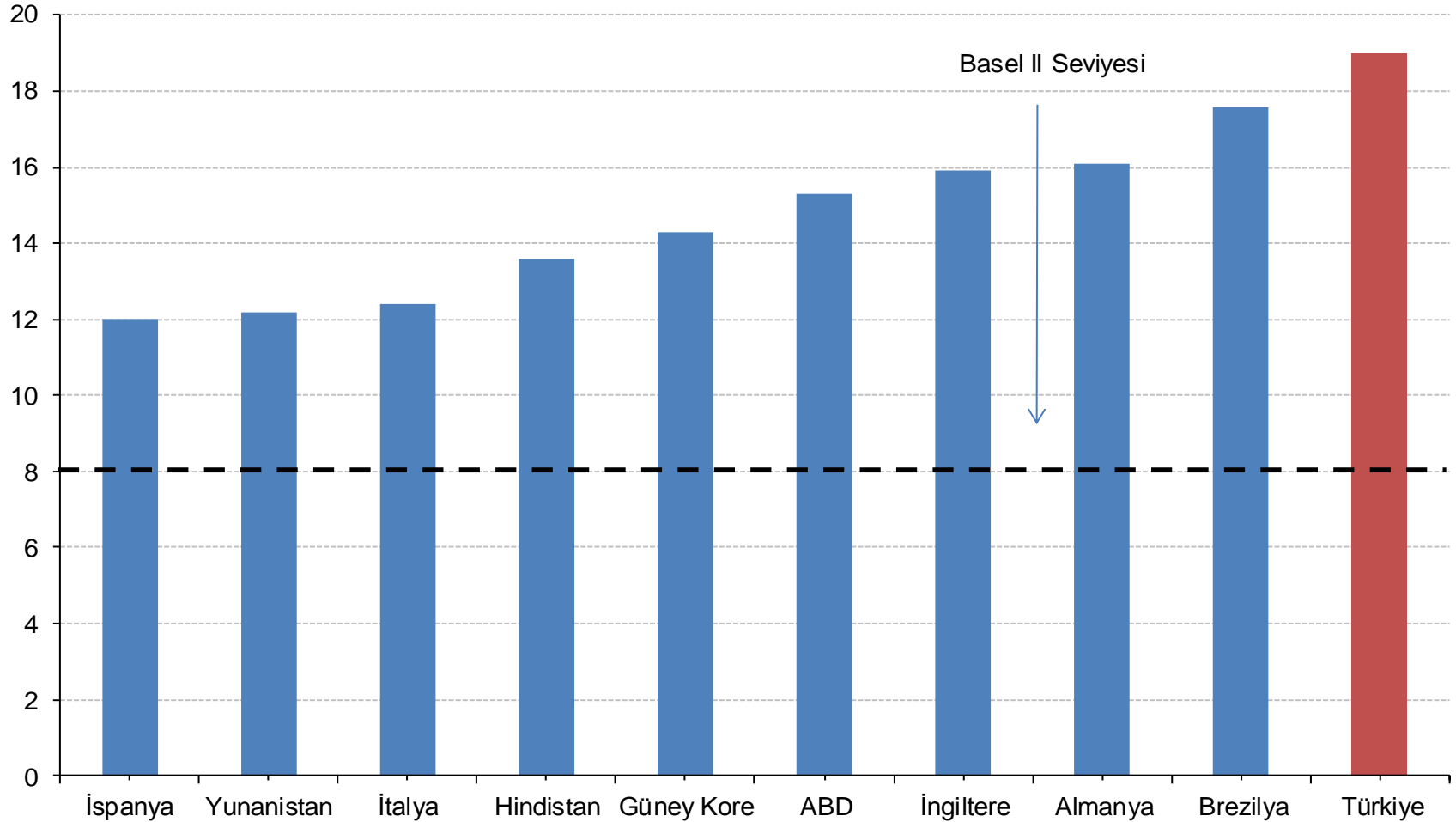
(GSYİH'ye oran, %)

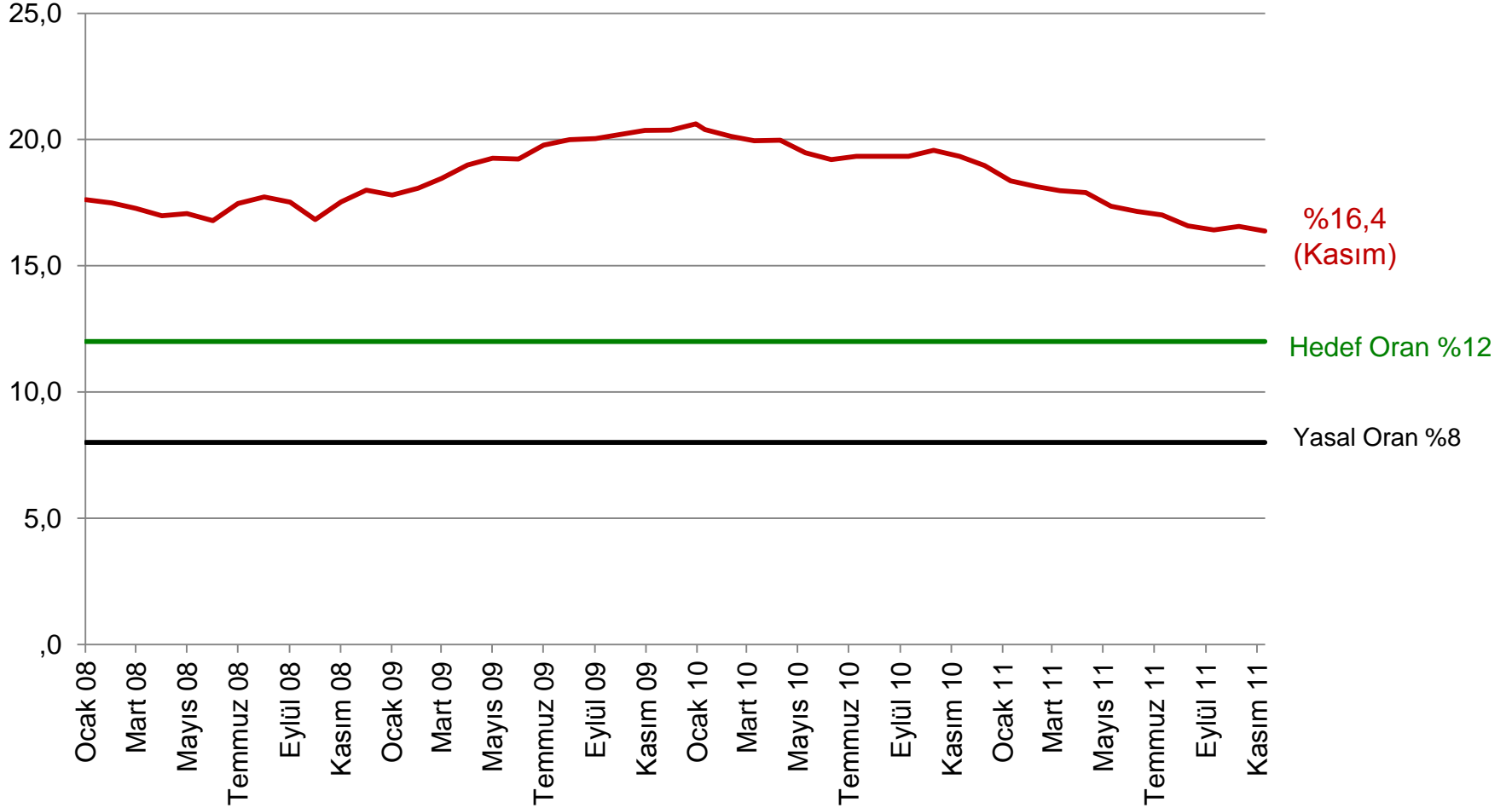
(*) Orta Vadeli Program

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

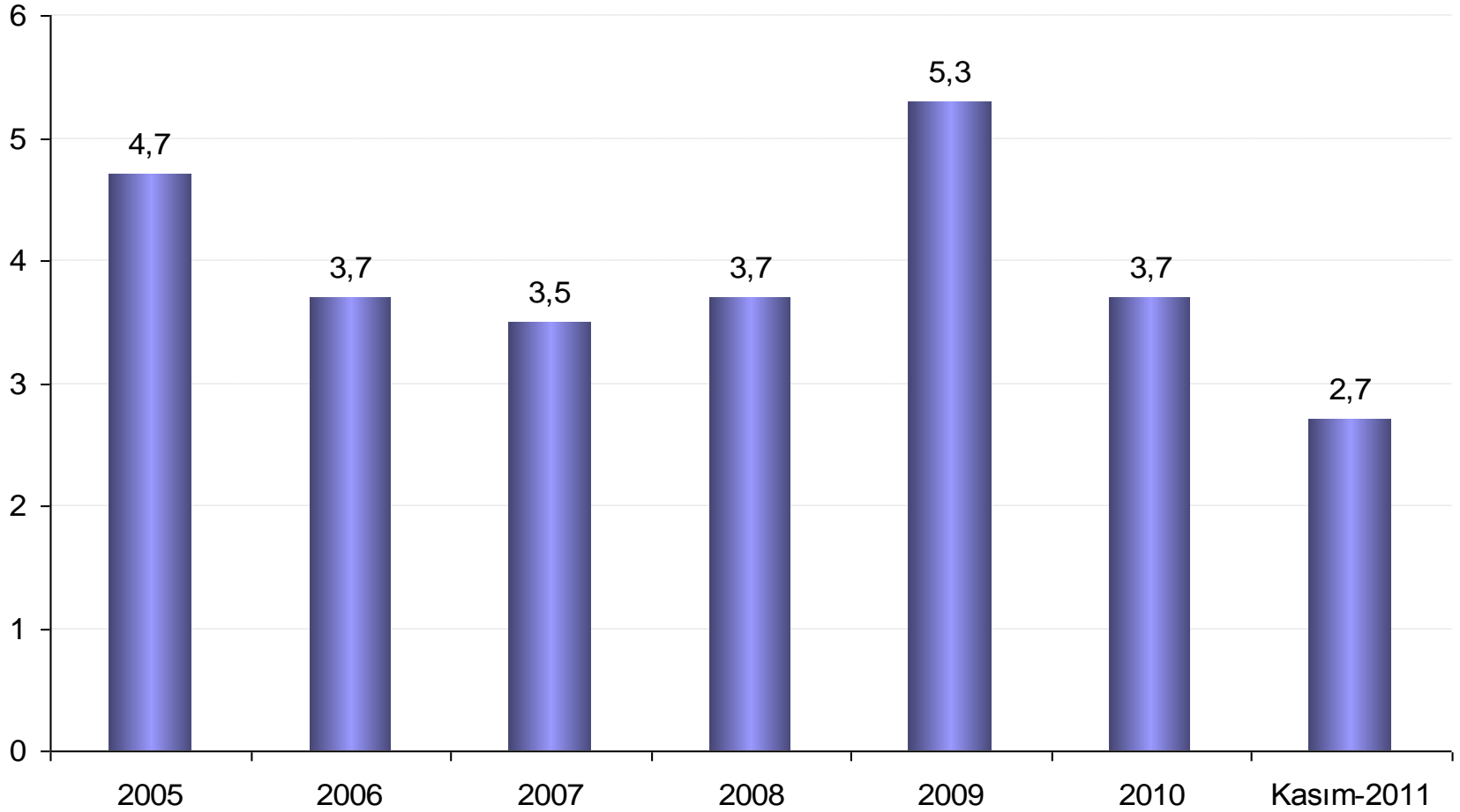
Bankacılık Sektörü: Sermaye Yeterlilik Rasyosu (2010)

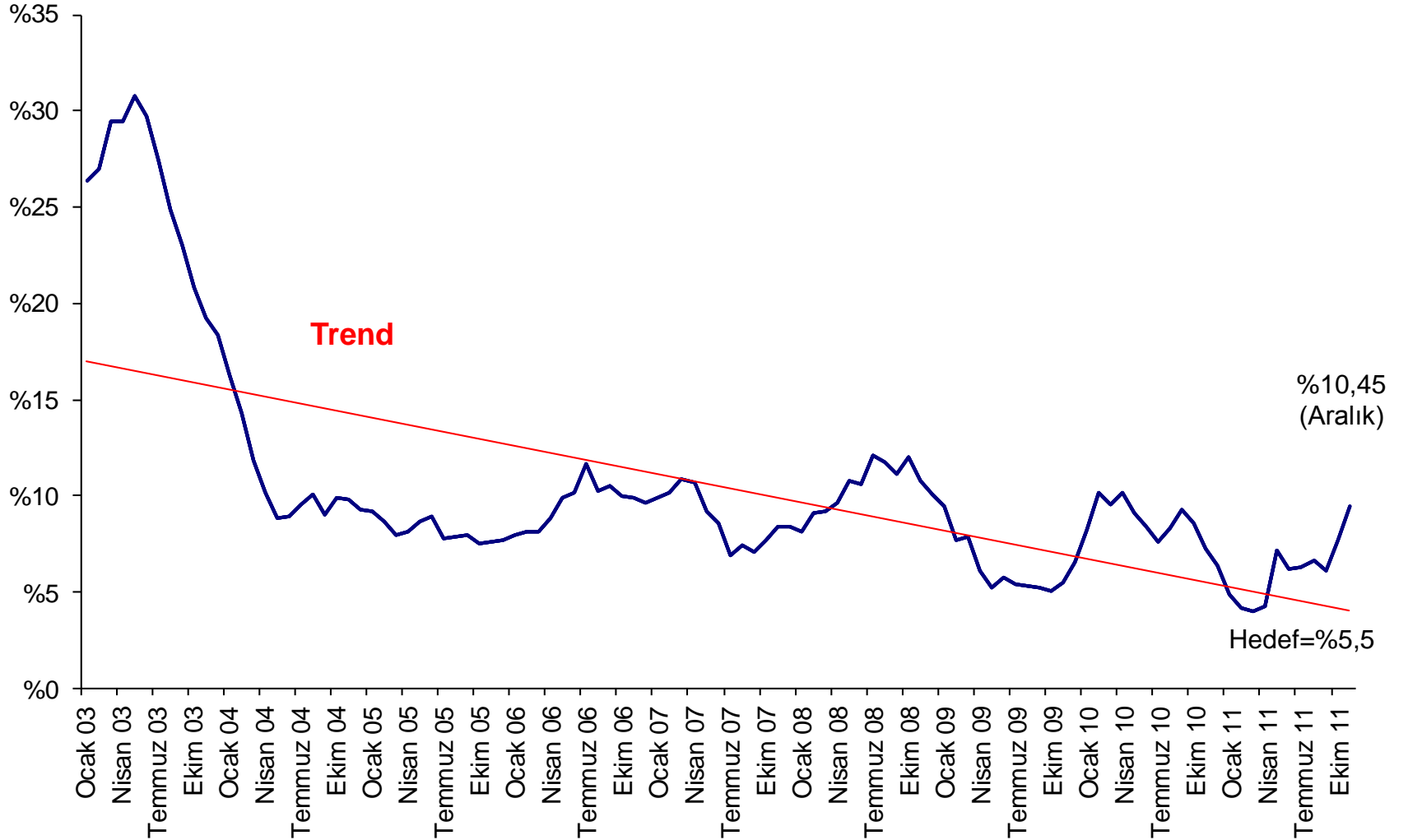
Bankacılık Sektörü: Sermaye Yeterlilik Rasyosu

Tahsili Gecikmiř Alacak Oranı (%)

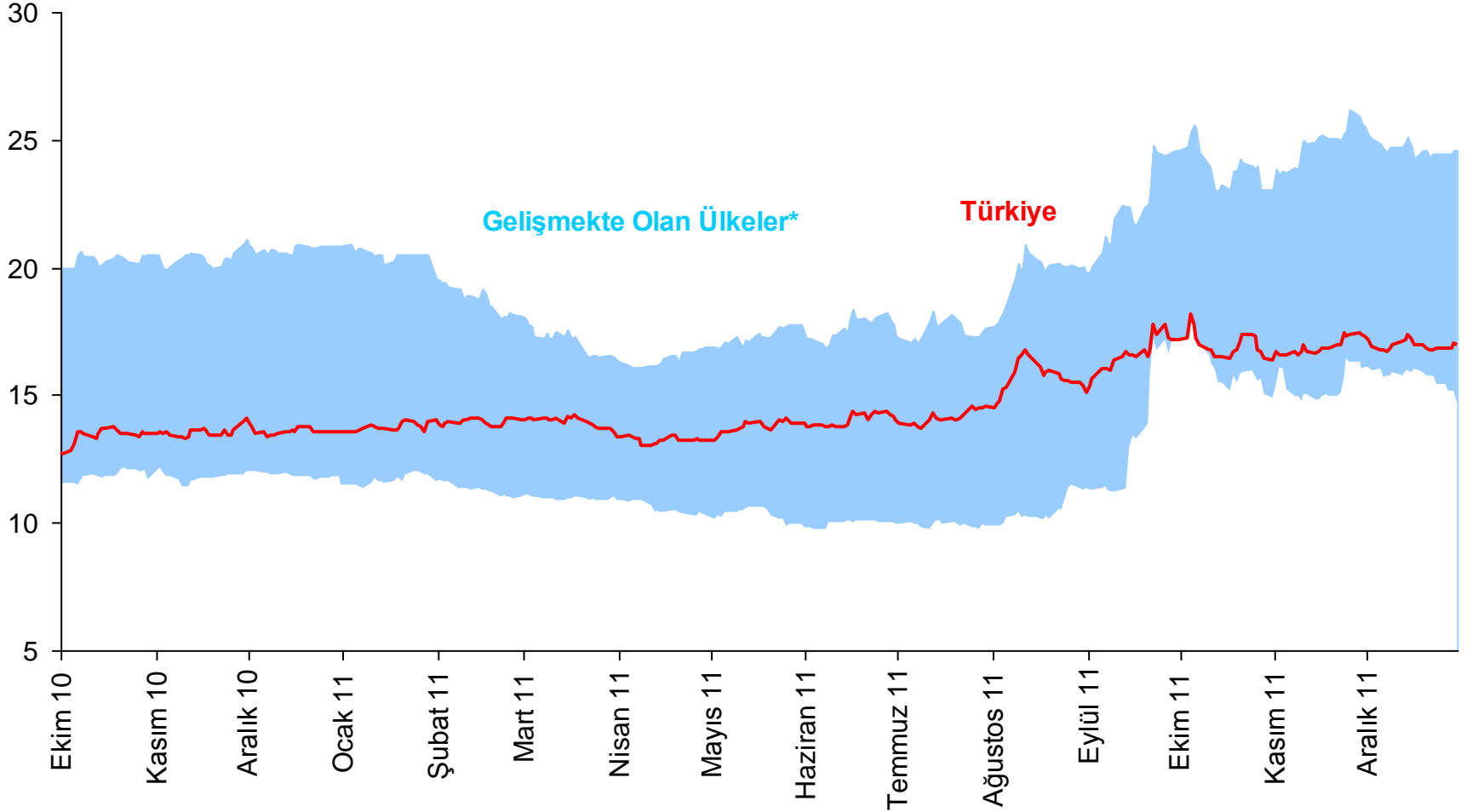

Enflasyon Oranı (%)

Kur Oynaklığı

(%, gelecek 12 ay için ima edilen oynaklık)

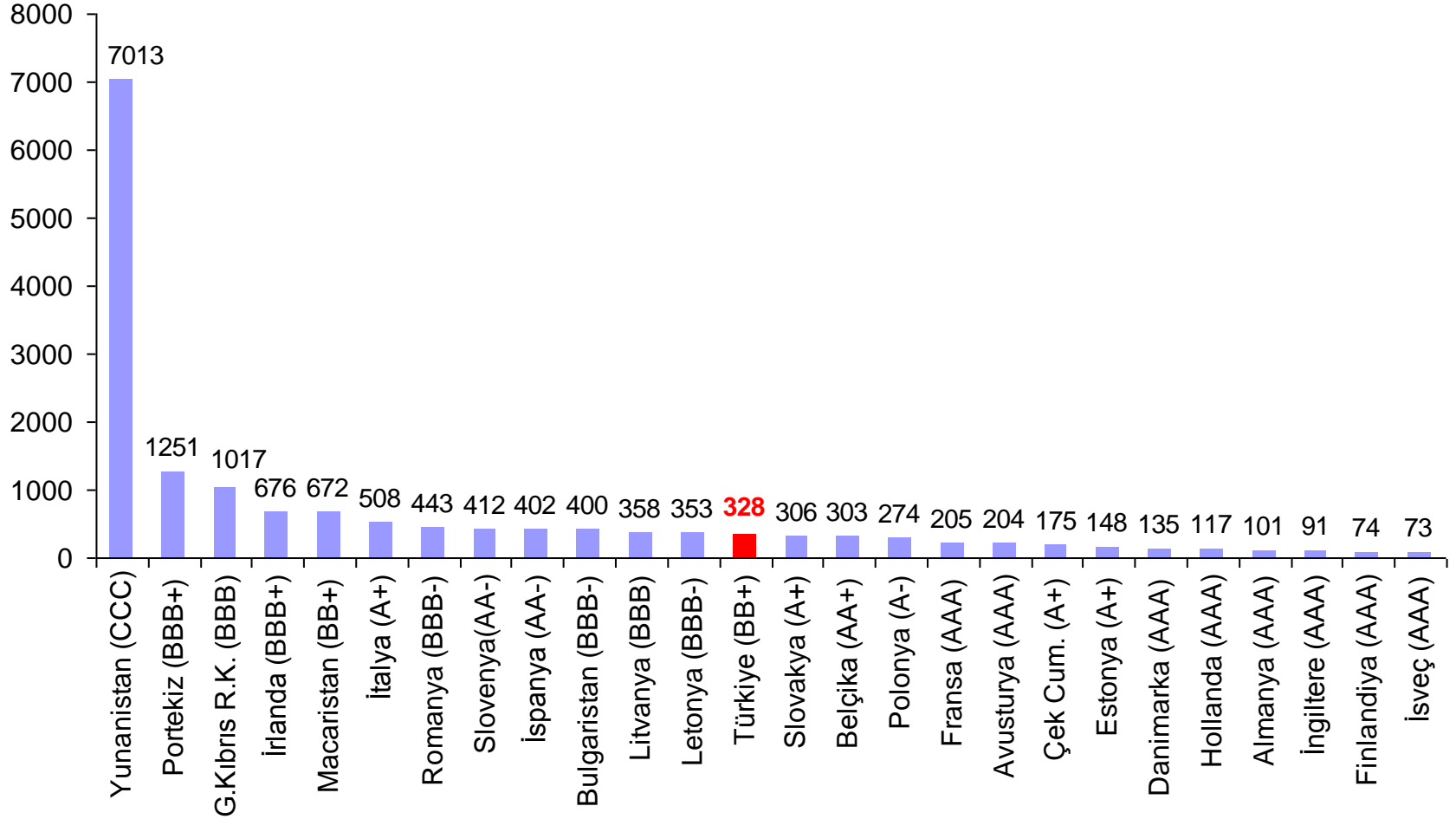

(*) Gelişmekte olan ülkeler ortalamasına Brezilya, Şili, Kolombiya, Meksika, Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Güney Afrika, Endonezya, Kore ve Türkiye dahil edilmiştir.

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

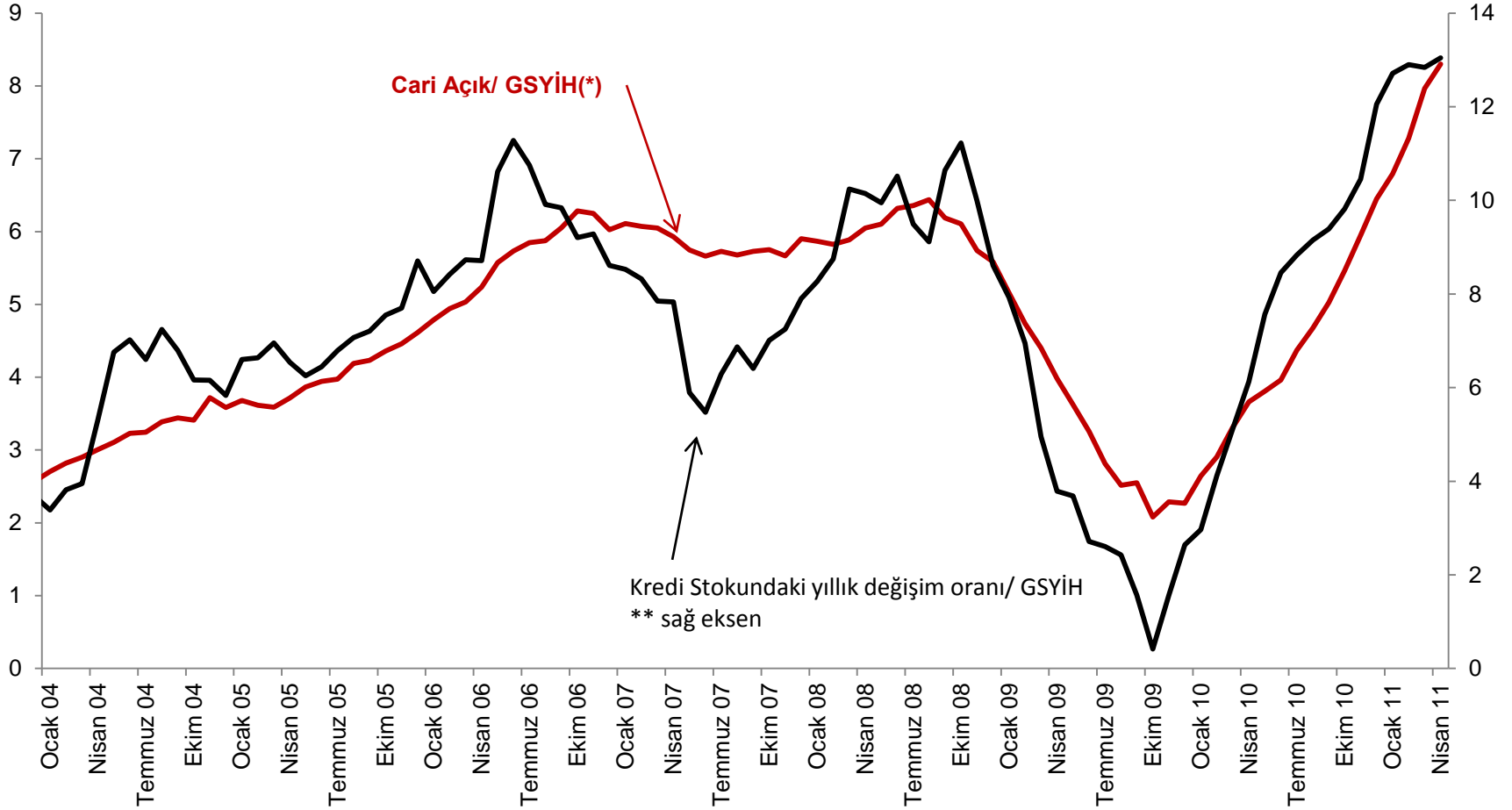
Risk Göstergesi (*)

(5 Yıl Vadeli Kredi İflas Takası Primi, baz puan)

(*) Fitch Ratings'e ait kredi derecelendirmeleri
Kaynak: Bloomberg

Kredi Büyümesi ve Cari Açık (%)

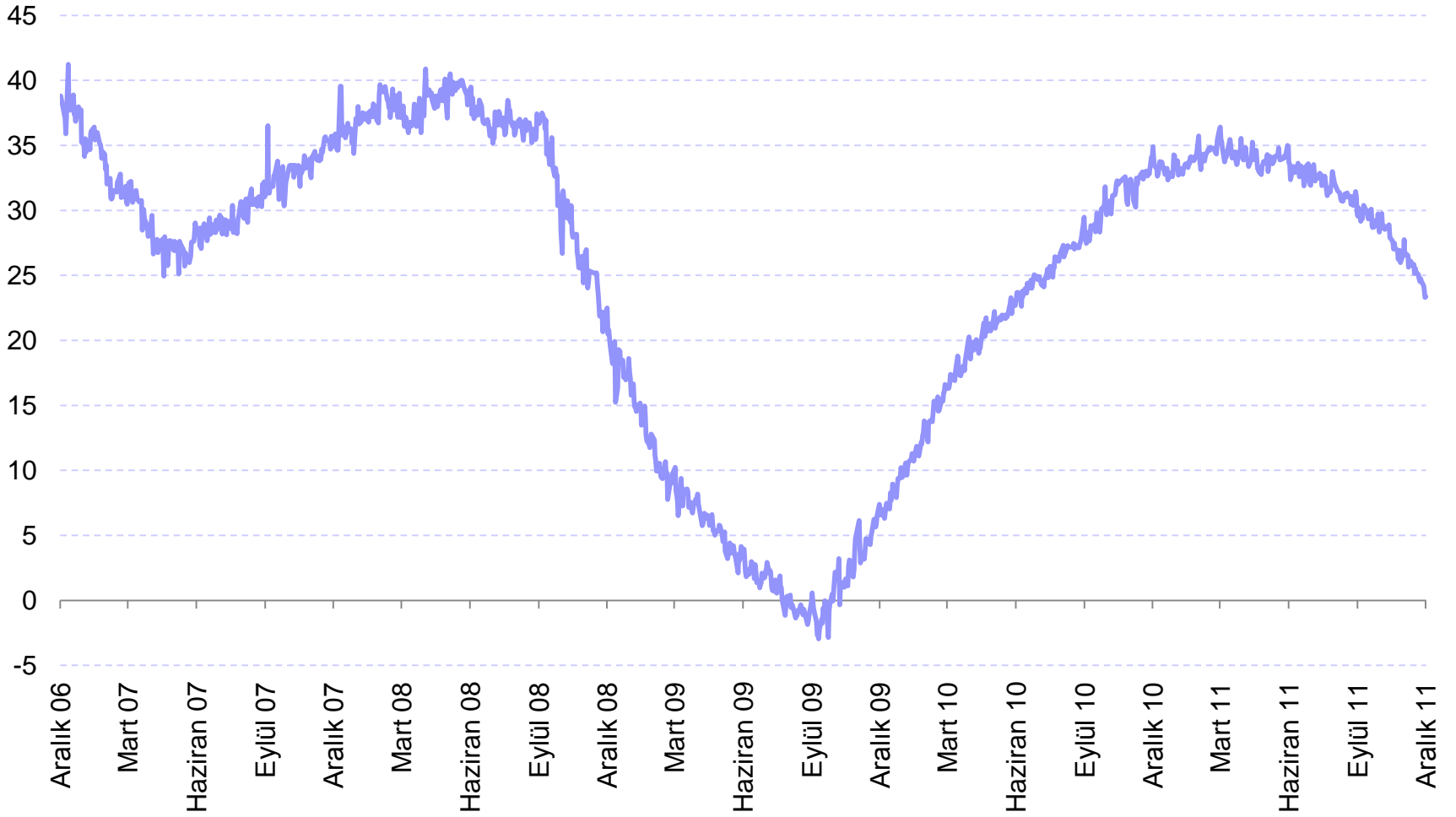
(*) 12 aylık kümülatif cari açık / GSYİH

(**) Kredi Stokundaki yıllık değişim oranı/ GSYİH

Kaynak: BDDK, TCMB.

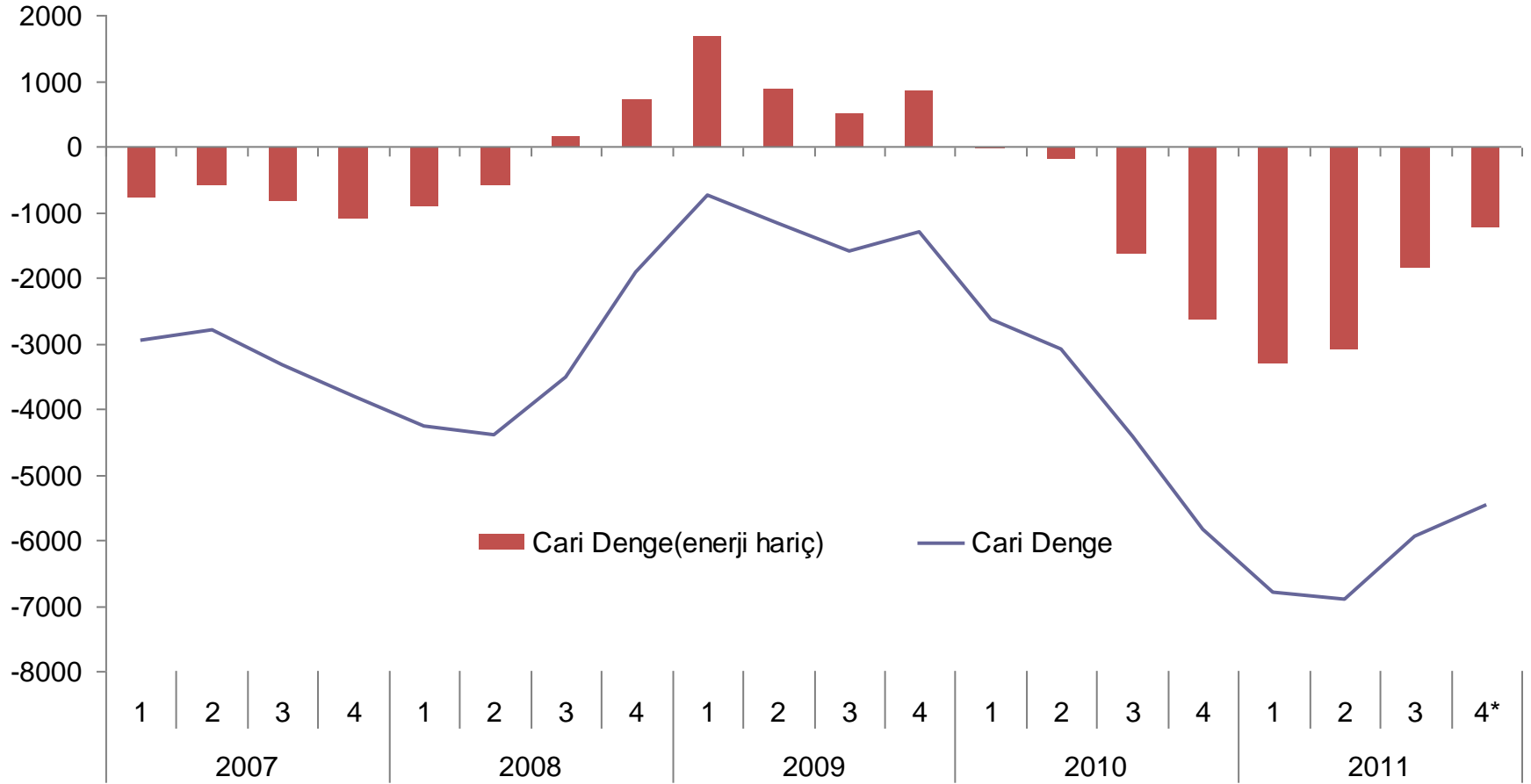
Kredi Büyüme Hızı

(Kur etkisinden arındırılmış, %)

Cari İşlemler Dengesi

(Mevsim Etkilerinden Arındırılmış, Üç Aylık Ortalama, Milyon \$)

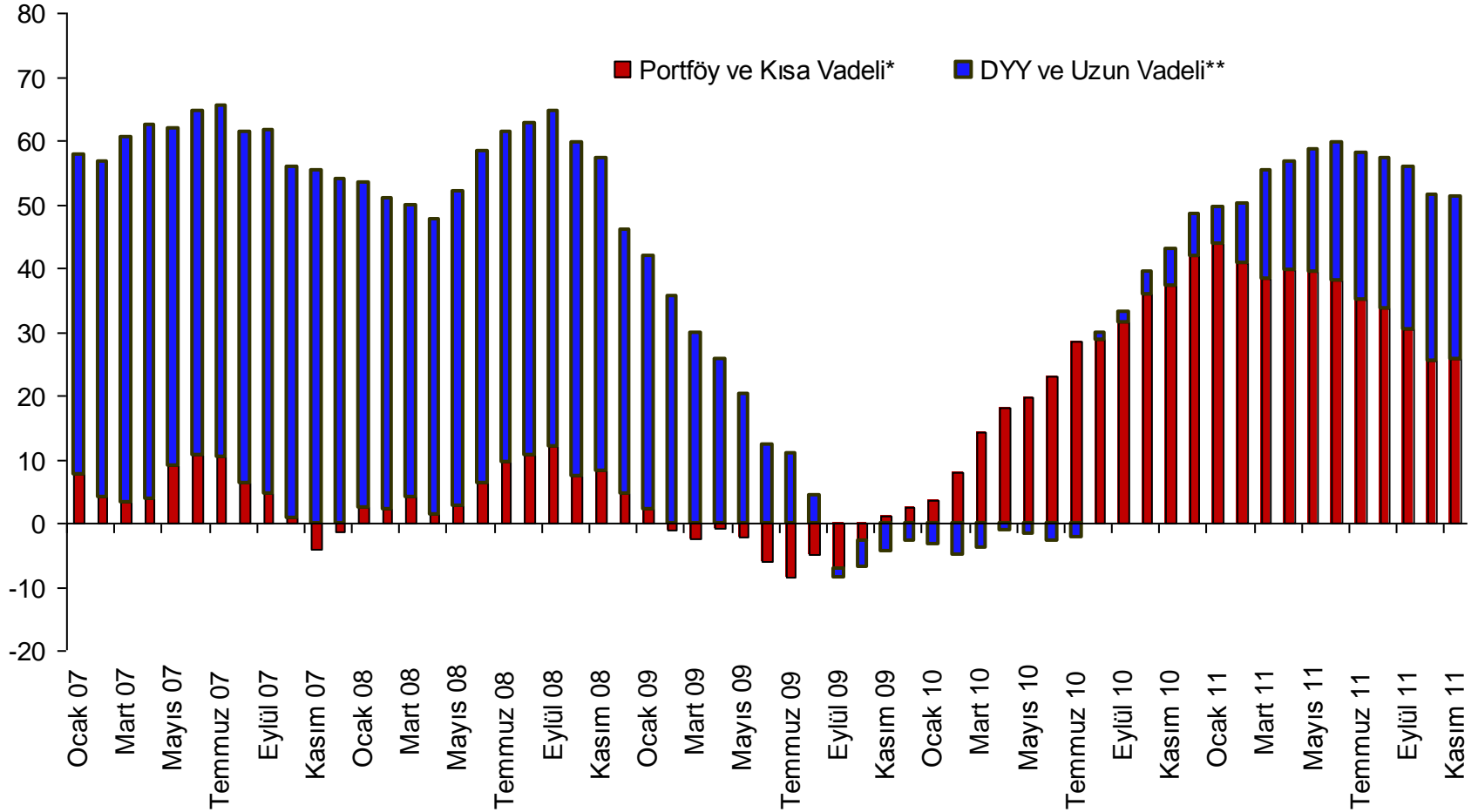

(*) Ekim ve Kasım için gerçekleşmiş, Aralık için tahmini veriler kullanılmıştır.

Kaynak: TCMB, TÜİK.

Cari Açığın Finansmanı

(12 aylık kümülatif, Milyar \$)

(*) Kısa vadeli sermaye hareketleri Bankacılık ve Reel sektör kısa vadeli net kredileri ile bankalardaki mevduatlarının toplamıdır.

Kaynak: TCMB

Tedbirler (1)

- Mali disiplinde kararlılık
- Para politikası ve makro ihtiyati tedbirler
- İhracat pazarlarının çeşitlendirilmesi
- Nükleer Enerji, Yenilenebilir Enerji, Enerji Verimliliği
- Ar-Ge ve inovasyonu destekleme programları

Tedbirler (2)

■ Yapısal Reformlar

- İşgücü piyasası reformları
- Yatırım ortamının iyileştirilmesi (yargı reformları dahil)
- Yeni teşvik sistemi
- Eğitim reformu

■ Yurt içi tasarruf oranının artırılması

■ İstanbul Finans Merkezi

Avrupa'daki Gelişmeler ve Türkiye Ekonomisi

Ali BABACAN
T.C. Başbakan Yardımcısı

19 Ocak 2012